

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia XXX r.
[...] (2022) XXX draft

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) .../...

z dnia XXX r.

uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) .../...

z dnia **XXX** r.

uznające niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Komisji (UE) nr 1388/2014

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) 2015/1588 z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do niektórych kategorii horyzontalnej pomocy państwa¹, w szczególności jego art. 1 ust. 1 lit. a) pkt (i), (ii), (vi), (vii) i (x),

po opublikowaniu projektu niniejszego rozporządzenia²,

po konsultacji z Komitetem Doradczym ds. Pomocy Państwa,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Finansowanie publiczne spełniające kryteria określone w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi pomoc państwa i wymaga zgłoszenia do Komisji na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE. Na mocy art. 109 TFUE Rada może jednak określić kategorie pomocy, które są zwolnione z tego obowiązku zgłoszenia. Zgodnie z art. 108 ust. 4 TFUE Komisja może przyjąć rozporządzenia dotyczące takich kategorii pomocy.
- (2) W rozporządzeniu (UE) 2015/1588 upoważniono Komisję do uznania, zgodnie z art. 109 TFUE, że niektóre kategorie pomocy można, pod pewnymi warunkami, wyłączyć z wymogu zgłoszenia. Komisja w wielu decyzjach stosowała art. 107 i 108 TFUE w odniesieniu do przedsiębiorstw zajmujących się produkcją, przetwórstwem i wprowadzaniem do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury. Komisja określiła również swoją politykę w wytycznych odnoszących się do tego sektora. W świetle doświadczenia Komisji w stosowaniu tych przepisów właściwe jest, aby Komisja nadal korzystała z uprawnień przyznanych jej rozporządzeniem (UE) 2015/1588. Dlatego też, pod pewnymi warunkami, pomoc dla mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw („MŚP”) prowadzących działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, a także pomoc przyznawana przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w tych dziedzinach niezależnie od wielkości beneficjenta na naprawę szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi, pomoc na naprawę szkód spowodowanych niektórymi

¹ Dz.U. L 248 z 24.9.2015, s. 1.

² Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi z klęską żywiołową, pomoc na innowacje oraz pomoc na ochronę żywych zasobów morskich i słodkowodnych powinny zostać uznane za zgodne z rynkiem wewnętrznym i nie podlegają wymogowi zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE. Wyłączenie z wymogu zgłoszenia powinno mieć również zastosowanie do pomocy przeznaczonej na naprawę szkód wyrządzonych przez zwierzęta chronione, jako środka ochrony żywych zasobów morskich i słodkowodnych, niezależnie od wielkości beneficjenta pomocy. W rozporządzeniu (UE) 2015/1588 nie upoważniono Komisji do stwierdzenia, zgodnie z art. 109 TFUE, że pomoc państwa dla podmiotów prawa publicznego, organów publicznych lub organizacji publicznych lub półpublicznych byłaby wyłączona z wymogu zgłoszenia niezależnie od wielkości beneficjenta.

- (3) Właściwe jest dalsze korzystanie z uprawnień przyznanych rozporządzeniem (UE) 2015/1588 w celu wyłączenia pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi, która jest przyznawana przedsiębiorstwom niezależnie od wielkości beneficjenta.
- (4) Rozporządzenie (UE) 2015/1588 upoważnia Komisję do wyłączenia z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE pomocy mającej na celu naprawienie szkód spowodowanych niektórymi niekorzystnymi warunkami pogodowymi w rybołówstwie. Na podstawie tego upoważnienia w niniejszym rozporządzeniu określa się jasne warunki zgodności tej kategorii pomocy z rynkiem wewnętrznym i definiuje jej zakres w taki sposób, aby obejmował pomoc przyznawaną przedsiębiorstwom niezależnie od wielkości beneficjenta.
- (5) Komisja ocenia zgodność pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury na podstawie celów wspólnej polityki rybołówstwa („WPRyb”) określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013³. W celu zachowania spójności ze środkami wsparcia finansowanymi przez Unię maksymalna intensywność pomocy publicznej dopuszczalna na mocy niniejszego rozporządzenia powinna być równa intensywności ustalonej w odniesieniu do tego samego rodzaju pomocy w art. 41 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1139⁴.
- (6) Niezbędne jest, aby nie przyznawano pomocy w przypadkach, w których prawo Unii, a w szczególności przepisy rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, nie są przestrzegane. Państwa członkowskie mogą zatem przyznać pomoc w sektorze rybołówstwa i akwakultury jedynie wtedy, gdy finansowane środki oraz ich wpływ są zgodne z prawem Unii. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby beneficjenci pomocy państwa przestrzegali przepisów rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.
- (7) Niniejsze rozporządzenie powinno umożliwić lepsze określenie priorytetów w zakresie egzekwowania przepisów dotyczących pomocy państwa, dalsze ich uproszczenie, a także zwiększyć przejrzystość oraz umożliwić skuteczniejszą ocenę i kontrolę zgodności z zasadami pomocy państwa na szczeblu krajowym i unijnym, przy jednoczesnym zachowaniu instytucjonalnego podziału kompetencji między

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1139 z dnia 7 lipca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2017/1004 (Dz.U. L 247 z 13.7.2021, s. 1).

Komisją i państwami członkowskimi. Zgodnie z zasadą proporcjonalności niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.

- (8) Ogólne warunki stosowania niniejszego rozporządzenia należy określić w oparciu o zestaw wspólnych zasad zapewniających, by pomoc ułatwiała rozwój działalności gospodarczej, miała wyraźny efekt zachęty, była właściwa i proporcjonalna, była przyznawana z zachowaniem pełnej przejrzystości oraz podlegała mechanizmom kontroli i regularnej oceny, a także nie zakłócała warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.
- (9) Pomoc, która spełnia wszystkie warunki określone w niniejszym rozporządzeniu, zarówno ogólne, jak i specyficzne dla danych kategorii pomocy, powinna zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym i wyłączona z wymogu zgłoszenia ustanowionego w art. 108 ust. 3 TFUE.
- (10) Pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, nieobjęta niniejszym rozporządzeniem lub innymi rozporządzeniami przyjętymi na podstawie art. 1 rozporządzenia (UE) 2015/1588, nadal podlega wymogowi zgłoszenia ustanowionemu w art. 108 ust. 3 TFUE. Niniejsze rozporządzenie powinno pozostawać bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich do zgłaszania pomocy potencjalnie objętej niniejszym rozporządzeniem. Pomoc taką należy oceniać w świetle wytycznych dotyczących badania pomocy państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury⁵.
- (11) Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem użycia produktów krajowych w stosunku do produktów przywożonych ani do pomocy na działalność związaną z wywozem. Nie powinno mieć zwłaszcza zastosowania do pomocy na tworzenie i prowadzenie sieci dystrybucji w innych państwach członkowskich lub państwach trzecich. Pomoc na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych bądź kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego lub już istniejącego produktu na nowy rynek w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim nie stanowi zazwyczaj pomocy na działalność związaną z wywozem.
- (12) Komisja powinna zapewnić, aby zatwierdzona pomoc nie zakłócała warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. Pomoc na rzecz beneficjenta, na którym ciąży dotąd niezrealizowany obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, należy więc wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem programów pomocy mających na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych. Ponadto, zważywszy, że identyfikacja poszczególnych beneficjentów biorących udział w projektach rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność („RLKS”) spowodowałaby nadmierne obciążenie administracyjne, niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy w ograniczonej wysokości na rzecz „MŚP” biorących udział w projektach RLKS.
- (13) Pomoc przyznawaną przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji zasadniczo należy wyłączyć z zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia, ponieważ pomoc taka powinna być oceniana na podstawie Wytycznych dotyczących

⁵ Dz.U. C 217 z 2.7.2015, s. 1.

pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji⁶. Konieczne jest jednak określenie w stosownych przypadkach pewnych wyjątków od tej zasady. W drodze wyjątku pomoc taka może zostać przyznana na podstawie niniejszego rozporządzenia na pokrycie kosztów zapobiegania chorobom zwierząt, ich kontroli i zwalczania, naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub niektórymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych. Ponadto niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji w przypadku pomocy na rzecz MŚP biorących udział w projektach RLKS lub będących ich beneficjentami, w przypadku gdy trudno jest zidentyfikować poszczególnych beneficjentów takich programów. Aby zagwarantować pewność prawa, należy ustanowić jasne kryteria w celu określenia, czy dane przedsiębiorstwo należy uznać za przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji do celów niniejszego rozporządzenia.

- (14) Egzekwowanie przepisów dotyczących pomocy państwa zależy w dużym stopniu od współpracy państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny zatem podejmować wszelkie środki konieczne do zapewnienia zgodności z niniejszym rozporządzeniem, w tym zgodności indywidualnej pomocy przyznanej na mocy niniejszego rozporządzenia.
- (15) Ze względu na potrzebę znalezienia właściwej równowagi między minimalizacją zakłóceń konkurencji w sektorze objętym pomocą a celami niniejszego rozporządzenia, w ramach niniejszego rozporządzenia nie należy wyłączać pomocy indywidualnej przekraczającej ustaloną kwotę maksymalną, bez względu na to, czy została ona przyznana w ramach programu pomocy wyłączonego niniejszym rozporządzeniem.
- (16) W trosce o przejrzystość, równe traktowanie i możliwość skutecznego monitorowania niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie jedynie do pomocy, w przypadku której można dokładnie obliczyć *ex ante* ekwiwalent dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka („pomoc przejrzysta”).
- (17) W niniejszym rozporządzeniu należy określić warunki, na jakich niektóre szczególne instrumenty pomocy, takie jak pożyczki, gwarancje, środki podatkowe oraz, w szczególności, zaliczki zwrotne można uznać za przejrzyste. Pomoc w formie gwarancji należy uznać za przejrzystą, jeżeli ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie bezpiecznych stawek określonych w odniesieniu do danego rodzaju przedsiębiorstwa. W przypadku MŚP w Obwieszczeniu Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji⁷ określono wysokość rocznych stawek, powyżej których gwarancje państwa zostaną uznane za niestanowiące pomocy. Do celów niniejszego rozporządzenia pomocy w formie zastrzyków kapitałowych i środków w formie kapitału podwyższonego ryzyka nie należy uważać za pomoc przejrzystą.
- (18) Aby zagwarantować, że pomoc jest niezbędna i stanowi zachętę do dalszego rozwoju działalności lub projektów, niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do pomocy na działalność, którą i tak beneficjent by prowadził, nawet w przypadku braku pomocy. Pomoc powinna być zwolniona z wymogu zgłoszenia przewidzianego

⁶ Komunikat Komisji – Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz.U. C 249 z 31.7.2014, s. 1).

⁷ Dz.U. C 155 z 20.6.2008, s. 10.

w art. 108 ust. 3 TFUE zgodnie z niniejszym rozporządzeniem jedynie w przypadkach, gdy dana działalność lub prace nad projektem objętym pomocą mają się rozpocząć po złożeniu przez beneficjenta pisemnego wniosku o przyznanie pomocy.

- (19) Automatyczne programy pomocy w formie korzyści podatkowych nadal powinny podlegać szczególnemu warunkowi dotyczącemu efektu zachęty z uwagi na fakt, iż ten rodzaj pomocy jest przyznawany w ramach innych procedur niż pozostałe kategorie pomocy. Takie programy powinny być przyjęte jeszcze przed rozpoczęciem prac nad projektem objętym pomocą lub rozpoczęciem działalności. Warunek ten nie powinien mieć jednak zastosowania w przypadku kolejnych wersji programu pomocy fiskalnej, pod warunkiem że dana działalność była już objęta poprzednimi programami pomocy fiskalnej w formie korzyści podatkowych. Do celów oceny efektu zachęty takich programów zasadniczym momentem jest moment ustanowienia po raz pierwszy środka podatkowego w ramach pierwszego programu, który jest następnie zastępowany kolejnymi wersjami programu.
- (20) Przy obliczaniu intensywności pomocy należy uwzględnić wyłącznie koszty kwalifikowalne. W ramach niniejszego rozporządzenia nie należy wyłączać pomocy, która przekracza odpowiednią intensywność pomocy w wyniku uwzględnienia kosztów niekwalifikowalnych. Wyodrębnienie kosztów kwalifikowalnych powinno być poparte jasną, szczegółową i aktualną dokumentacją. Wszystkie kwoty uwzględniane przy obliczaniu powinny być kwotami przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Wartość pomocy wypłacanej w kilku ratach powinna być dyskontowana do jej wartości w dniu przyznania pomocy. Wartość kosztów kwalifikowalnych powinna także być dyskontowana do ich wartości na dzień przyznania pomocy. Jako stopę procentową stosowaną do dyskontowania i obliczania kwoty pomocy w przypadku pomocy udzielanej w innej formie niż dotacja należy stosować odpowiednio stopę dyskontową i stopę referencyjną obowiązujące w dniu przyznania pomocy, zgodnie z Komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych⁸. W przypadku gdy pomoc przyznawana jest w postaci korzyści podatkowych, raty pomocy powinny być dyskontowane na podstawie stóp dyskontowych obowiązujących w dniach, w których poszczególne korzyści podatkowe stają się skuteczne. Należy propagować stosowanie pomocy w formie zaliczek zwrotnych, gdyż takie instrumenty podziału ryzyka sprzyjają zwiększeniu efektu zachęty. Dlatego też należy wprowadzić przepis stanowiący, że w przypadku udzielenia pomocy w formie zaliczek zwrotnych można zwiększyć obowiązujące pułapy intensywności pomocy ustanowione w niniejszym rozporządzeniu.
- (21) W przypadku korzyści podatkowych dotyczących podatków należnych w przyszłości obowiązująca stopa dyskontowa oraz dokładna wysokość rat pomocy mogą nie być znane z wyprzedzeniem. W takich przypadkach państwa członkowskie powinny z góry określić pułap zdyskontowanej wartości pomocy, przestrzegając obowiązującego poziomu intensywności pomocy. Następnie, kiedy znana już jest kwota pomocy danej raty na dany dzień, można przeprowadzić dyskontowanie na podstawie stopy dyskontowej mającej wówczas zastosowanie. Ogólną kwotę ustalonego pułapu należy pomniejszyć o zdyskontowaną wartość każdej raty pomocy („kwota ograniczona pułapem”).

⁸

Dz.U. C 14 z 19.1.2008, s. 6.

- (22) Aby ustalić, czy określone w niniejszym rozporządzeniu progi pomocy powodujące obowiązek zgłoszenia oraz maksymalne poziomy intensywności pomocy są przestrzegane, należy uwzględnić całkowitą kwotę pomocy państwa przyznaną na działanie lub projekt objęte pomocą. Niniejsze rozporządzenie powinno również określać, w jakich okolicznościach możliwe jest kumulowanie różnych kategorii pomocy. Pomoc wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia oraz wszelką inną pomoc zgodną z rynkiem wewnętrznym wyłączoną na mocy innego rozporządzenia lub zatwierdzoną przez Komisję można kumulować, pod warunkiem że takie środki pomocy dotyczą różnych, możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych. W przypadku gdy różne źródła pomocy dotyczą tych samych – pokrywających się częściowo lub w całości – możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych, kumulacja powinna być dopuszczalna do wysokości najwyższej intensywności pomocy lub kwoty pomocy mających zastosowanie do tej pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia. Niniejsze rozporządzenie powinno ustanawiać także specjalne zasady dotyczące kumulacji środków pomocy z pomocą *de minimis*. Pomoc *de minimis* często nie jest przyznawana na szczególne możliwe do wyodrębnienia koszty kwalifikowalne ani nie jest z takimi kosztami związana. W takim przypadku należy zapewnić możliwość swobodnej kumulacji pomocy *de minimis* z pomocą państwa wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia. Natomiast w przypadkach, gdy pomoc *de minimis* przyznawana jest na te same możliwe do wyodrębnienia koszty kwalifikowane co pomoc państwa wyłączona na mocy niniejszego rozporządzenia, kumulacja powinna być dozwolona jedynie do maksymalnej intensywności pomocy, określonej w rozdziale III niniejszego rozporządzenia.
- (23) Biorąc pod uwagę, że pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE jest co do zasady zabroniona, ważne jest, aby móc sprawdzić, czy pomoc została przyznana zgodnie z obowiązującymi przepisami. Przeczystość pomocy państwa jest zatem niezbędna do właściwego stosowania postanowień TFUE i prowadzi do większej zgodności z zasadami, wyższej odpowiedzialności, wzajemnej oceny i, ostatecznie, bardziej efektywnego wydatkowania środków publicznych. Aby zapewnić przejrzystość, państwa członkowskie powinny być zobowiązane do utworzenia, na poziomie regionalnym lub krajowym, kompleksowych stron internetowych dotyczących pomocy państwa, zawierających informacje zbiorcze na temat każdego środka pomocy wyłączonego na mocy niniejszego rozporządzenia. Obowiązek ten powinien być warunkiem zgodności pomocy indywidualnej z rynkiem wewnętrznym. Zgodnie ze standardową praktyką w zakresie publikowania informacji określoną w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024⁹ należy używać standardowego formatu, który pozwala na wyszukiwanie, pobieranie i łatwe publikowanie informacji w internecie. Linki do stron internetowych dotyczących pomocy państwa wszystkich państw członkowskich powinny być publikowane na stronie internetowej Komisji. Zgodnie z art. 3 rozporządzenia (UE) 2015/1588 informacje zbiorcze na temat poszczególnych środków pomocy wyłączonych na mocy niniejszego rozporządzenia powinny być publikowane na stronie internetowej Komisji.
- (24) W celu zapewnienia skutecznego monitorowania środków pomocy zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2015/1588, należy ustanowić wymogi dotyczące

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 56).

sprawozdawczości państw członkowskich na temat środków pomocy, które zostały zwolnione na mocy niniejszego rozporządzenia, i na temat stosowania niniejszego rozporządzenia. Należy również ustalić zasady dotyczące rejestrów pomocy wyłączonej na mocy niniejszego rozporządzenia, jakie powinny prowadzić państwa członkowskie, z uwagi na okres przedawnienia ustanowiony w art. 17 rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589¹⁰. Wreszcie każda przyznana pomoc indywidualna powinna zawierać wyraźne odniesienie do niniejszego rozporządzenia.

- (25) W celu wyegzekwowania skuteczności warunków zgodności określonych w niniejszym rozporządzeniu Komisja powinna mieć możliwość wycofania przywileju wyłączenia grupowego w stosunku do przyszłych środków pomocy w przypadku niespełnienia wspomnianych wymogów. Komisja powinna mieć możliwość zawężenia wycofania przywileju wyłączenia grupowego do niektórych rodzajów pomocy, niektórych beneficjentów lub środków pomocy przyjętych przez niektóre organy, jeżeli nieprzestrzeganie przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczy tylko ograniczonej grupy środków lub niektórych organów. Takie ukierunkowane wycofanie przywileju powinno stanowić proporcjonalny środek naprawczy bezpośrednio powiązany ze stwierdzonym przypadkiem nieprzestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia.
- (26) Aby wyeliminować różnice, które mogłyby spowodować zakłócenia konkurencji, oraz aby ułatwić koordynację różnych unijnych i krajowych inicjatyw dotyczących MŚP, a także ze względu na pewność administracyjną i pewność prawa, definicja MŚP stosowana na potrzeby niniejszego rozporządzenia powinna opierać się na definicji określonej w zaleceniu Komisji 2003/361/WE¹¹.
- (27) Niniejsze rozporządzenie powinno obejmować rodzaje pomocy przyznawanej w sektorze rybołówstwa i akwakultury, które były systematycznie zatwierdzane przez Komisję w przeszłości. Pomoc taka nie wymaga dokonywania przez Komisję indywidualnej oceny jej zgodności z rynkiem wewnętrznym, pod warunkiem że jest ona zgodna z warunkami ustanowionymi w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013 i rozporządzeniu (UE) 2021/1139 w stosownych przypadkach.
- (28) Zgodnie z art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi lub innymi zdarzeniami nadzwyczajnymi jest zgodna z rynkiem wewnętrznym. W celu zagwarantowania pewności prawa konieczne jest określenie rodzaju zdarzeń, które mogą stanowić klęskę żywiołową wyłączoną na mocy niniejszego rozporządzenia. Do celów niniejszego rozporządzenia za klęski żywiołowe należy uznać następujące zdarzenia: trzęsienia ziemi, osunięcia ziemi, powódzie, w szczególności powódzie wywołane przez wylewy rzek i jezior, lawiny, tornada, huragany, erupcje wulkaniczne i pożary naturalne.
- (29) Rybołówstwo i akwakultura to sektory szczególnie narażone na niekorzystne zjawiska klimatyczne porównywalne do klęsk żywiołowych i choroby zwierząt. Doświadczenie pokazuje, że sektory te mogą wyjątkowo ucierpieć na skutek takich zdarzeń, a rybacy ponoszą w ich wyniku znaczne szkody. Środki mające na celu odpowiednie ubezpieczenie i wyrównanie takich szkód uznaje się za odpowiednie narzędzie pomagające przedsiębiorstwom w naprawieniu takich szkód, a tym samym

¹⁰ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/1589 z dnia 13 lipca 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (kodyfikacja).

¹¹ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

w utrzymaniu działalności gospodarczej i zapewnieniu w ten sposób rozwoju działalności gospodarczej w tych sektorach.

- (30) Szkody spowodowane w wyniku niekorzystnych zjawisk klimatycznych porównywalnych do klęsk żywiołowych, takich jak burze, mróz, grad, lód, opady deszczu lub poważne susze, które występują z większą regularnością, nie powinny być uznawane za klęskę żywiołową w rozumieniu art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE. W zakresie, w jakim ich wpływ na działalność gospodarczą jest taki, że można je porównać z klęską żywiołową, pomoc mającą na celu naprawienie szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi należy jednak uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- (31) Aby zagwarantować, by wyłączenie rzeczywiście obejmowało pomoc przyznawaną w celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi i niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych, w niniejszym rozporządzeniu należy określić, zgodnie z ustaloną praktyką, warunki, na jakich taka pomoc może korzystać z wyłączenia grupowego. Warunki te powinny odnosić się w szczególności do formalnego uznania przez właściwe organy państw członkowskich danego zdarzenia za klęskę żywiołową lub niekorzystne zjawisko klimatyczne porównywalne z klęską żywiołową, oraz do bezpośredniego związku przyczynowego między klęską żywiołową lub niekorzystnym zjawiskiem klimatycznym a szkodami poniesionymi przez przedsiębiorstwo będące beneficjentem, które może być również przedsiębiorstwem znajdującym się w trudnej sytuacji, i powinny zapewniać unikanie nadmiernej rekompensaty. Wysokość rekompensaty nie powinna przekraczać kwoty niezbędnej do umożliwienia beneficjentowi powrotu do sytuacji istniejącej przed wystąpieniem zdarzenia.
- (32) Rybołówstwo i akwakultura to sektory, w których nie ma wystarczającej zachęty do podejmowania indywidualnych działań, mimo że wynik połączonych działań indywidualnych odpowiadałby wspólnemu dobru wszystkich użytkowników. Z tego powodu pomoc na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej mórz i ekosystemów morskich oraz systemy rekompensat w ramach zrównoważonej działalności połowowej, w tym zbieranie odpadów z morza, należy uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE.
- (33) W niniejszym rozporządzeniu uwzględniono szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych UE, o których mowa w art. 349 TFUE, w którym przewidziano specyficzne środki.
- (34) Pomoc przyznawana MŚP uczestniczącym w projektach RLKS ma niewielki wpływ na konkurencję, w szczególności ze względu na pozytywną rolę, jaką odgrywa w dzieleniu się wiedzą, zwłaszcza w przypadku społeczności lokalnych, oraz fakt, że ma często zbiorowy charakter i dość małą skalę. Są to projekty o charakterze zintegrowanym, wielopodmiotowym i wielosektorowym, co może prowadzić do pewnych trudności w ich kwalifikacji w świetle zasad pomocy państwa. Ze względu na lokalny charakter projektów RLKS, wybieranych na podstawie wieloletniej strategii rozwoju lokalnego określonej i realizowanej w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego oraz ich ukierunkowanie na cele leżące w interesie społeczności, społeczeństwa, środowiska i klimatu, niniejsze rozporządzenie powinno odnosić się do pewnych trudności, jakie występują w przypadku projektów RLKS, aby ułatwić zapewnienie ich zgodności z zasadami pomocy państwa.
- (35) Z doświadczenia Komisji w tej dziedzinie wynika, że zasady pomocy państwa powinny być okresowo korygowane. Okres stosowania niniejszego rozporządzenia

powinien być zatem ograniczony i należy ustanowić przepisy przejściowe. Uwzględniając fakt, że warunki przyznawania pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia są ściśle powiązane z warunkami ustanowionymi na potrzeby stosowania rozporządzenia (UE) 2021/1139 ustanawiającego Europejski Fundusz Morski, Rybacki i Akwakultury (EFMRA) na okres od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r., właściwe jest dostosowanie okresu stosowania niniejszego rozporządzenia do okresu obowiązywania EFMRA. Aby zapewnić ciągłość i pewność prawa w okresie przejściowym, niniejsze rozporządzenie powinno mieć zastosowanie do 31 grudnia 2029 r.

- (36) W przypadku gdyby niniejsze rozporządzenie wygasło i nie zostało przedłużone, programy pomocy już wyłączone na mocy niniejszego rozporządzenia powinny pozostać wyłączone przez kolejne sześć miesięcy, aby zapewnić ciągłość i pewność prawa,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Zakres

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy udzielanej mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się także do każdego przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury w następujących celach i niezależnie od wielkości beneficjenta pomocy:
 - a) w celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi;
 - b) w celu naprawienia szkód spowodowanych niektórymi niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi z klęską żywiołową w rybołówstwie;
 - c) w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez zwierzęta chronione;
 - d) w celu wsparcia innowacji.
3. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:
 - a) pomocy, której wysokość ustalona jest na podstawie ceny lub ilości produktów wprowadzonych do obrotu;
 - b) pomocy przyznawanej na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, a mianowicie pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, pomocy na tworzenie i prowadzenie sieci dystrybucyjnej lub na pokrycie innych kosztów bieżących związanych z prowadzeniem działalności wywozowej;

- c) pomocy uwarunkowanej pierwszeństwem korzystania z towarów krajowych w stosunku do towarów przywożonych;
 - d) pomocy *ad hoc* na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w pkt 5 niniejszego artykułu;
 - e) pomocy przyznanej przedsiębiorstwom, których wnioski o wsparcie z Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA) jest niedopuszczalny z powodów określonych w art. 11 ust. 1 i 3 rozporządzenia (UE) 2021/1139;
 - f) pomocy przyznanej na operacje lub wydatki, które nie kwalifikowałyby się do wsparcia zgodnie z art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/1139;
4. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do pomocy dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, z wyjątkiem pomocy przyznanej:
- a) na rzecz przedsiębiorstw biorących udział w projektach RLKS lub będących ich beneficjentami;
 - b) na pokrycie kosztów zapobiegania chorobom zwierząt, ich kontroli i zwalczania;
 - c) na programy pomocy w celu naprawienia szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi;
 - d) w następujących przypadkach, pod warunkiem że przedsiębiorstwo znalazło się w trudnej sytuacji ze względu na straty lub szkody spowodowane danym zdarzeniem:
 - (i) w celu naprawienia szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych;
 - (ii) w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez zwierzęta chronione.
5. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do programów pomocy, które nie wykluczają wyraźnie możliwości wypłacenia pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstwa, na którym ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i z rynkiem wewnętrznym, z wyjątkiem:
- a) programów pomocy służących naprawieniu szkód spowodowanych przez klęski żywiołowe lub niekorzystne zjawiska klimatyczne porównywalne do klęsk żywiołowych;
 - b) programów pomocy na pokrycie kosztów poniesionych przez MŚP biorące udział w projektach RLKS oraz pomocy dla przedsiębiorstw biorących udział w projektach RLKS lub będących ich beneficjentami zgodnie z art. 54 i art. 55.
6. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do środków pomocy państwa, które — same w sobie, ze względu na związane z nimi warunki lub metody finansowania — nierozzerwalnie wiążą się z naruszeniem prawa Unii, w szczególności do:
- a) pomocy, której przyznanie jest uwarunkowane posiadaniem przez beneficjenta siedziby w danym państwie członkowskim lub prowadzeniem przez niego działalności w przeważającej mierze w danym państwie członkowskim. Dozwolony jest jednak wymóg posiadania w momencie wypłaty pomocy zakładu lub oddziału w państwie członkowskim przyznającym pomoc;

- b) pomocy, której przyznanie jest uwarunkowane korzystaniem przez beneficjenta z towarów produkcji krajowej lub usług krajowych;
- c) pomocy ograniczającej możliwości beneficjentów w zakresie wykorzystania wyników działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej w innych państwach członkowskich.

7. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do:

- a) pomocy przewidzianej w programach pomocy państwa na podstawie art. 18, 34, 43, 50, 53, jeśli spełnia warunki z art. 12, po [sześciu miesiącach od ich wejścia w życie];
- b) wszelkich zmian programów, o których mowa w lit. a), innych niż zmiany, które nie mogą wpłynąć na zgodność programu pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia lub nie mogą znacząco wpłynąć na treść zatwierdzonego planu oceny.

Komisja może postanowić, że niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie przez dłuższy okres do każdego z rodzajów pomocy, o których mowa w lit. a), po dokonaniu ewaluacji stosownego planu oceny zgłoszonego Komisji przez państwo członkowskie.

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:
 - 1) „pomoc ad hoc” oznacza pomoc nieprzyznaną na podstawie programu pomocy;
 - 2) „niekorzystne zjawisko klimatyczne porównywalne z klęską żywiołową” oznacza niekorzystne warunki pogodowe, takie jak: mróz, burza i grad, lód, ulewne lub długotrwałe opady deszczu lub poważne susze, które ograniczają o ponad 30 % średnią produkcję wyliczoną na podstawie jednego z poniższych elementów:
 - a) poprzedzający okres trzech lat;
 - b) średnia z trzech lat oparta na poprzedzającym okresie pięciu lat, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej.
 - 3) „pomoc” oznacza każdy środek spełniający wszystkie kryteria określone w art. 107 ust. 1 TFUE;
 - 4) „intensywność pomocy” oznacza kwotę pomocy brutto wyrażoną jako odsetek kosztów kwalifikowalnych, przed potrąceniem podatku lub innych opłat;
 - 5) „program pomocy” oznacza każdy akt prawny, na którego podstawie, bez dodatkowych środków wykonawczych, można przyznać pomoc indywidualną przedsiębiorstwom określonym w tym akcie w sposób ogólny i abstrakcyjny, oraz każdy akt prawny, na którego podstawie jednemu przedsiębiorstwu lub kilku przedsiębiorstwom można przyznać pomoc niezwiązaną z konkretnym projektem na czas nieokreślony lub w nieokreślonej wysokości;
 - 6) „data przyznania pomocy” oznacza dzień, w którym beneficjent nabył prawo do otrzymania pomocy zgodnie z obowiązującym krajowym systemem prawnym;
 - 7) „plan oceny” oznacza dokument obejmujący co najmniej jeden program pomocy i zawierający co najmniej następujące minimalne elementy: cele, które będą podlegały ocenie, pytania służące ocenie, wskaźniki rezultatu, przewidywaną metodę

przeprowadzania oceny, wymogi w zakresie gromadzenia danych, proponowany harmonogram oceny, w tym termin przedłożenia okresowego i końcowego sprawozdania z oceny, opis niezależnego podmiotu przeprowadzającego ocenę lub opis kryteriów wyboru takiego podmiotu oraz procedury zapewniające publiczne udostępnienie oceny;

- 8) „kolejna wersja programu pomocy fiskalnej” oznacza program w formie korzyści podatkowych, który stanowi zmienioną wersję uprzednio istniejącego programu w formie korzyści podatkowych i który go zastępuje;
- 9) „rybak” oznacza każdą osobę fizyczną zajmującą się zarobkową działalnością połowową, uznaną przez dane państwo członkowskie;
- 10) „produkty rybołówstwa i akwakultury” oznaczają produkty wymienione w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013¹²;
- 11) „ekwiwalent dotacji brutto” oznacza kwotę pomocy, jeżeli pomocy udzielono beneficjentowi w formie dotacji, przed potrąceniem podatku lub innych opłat;
- 12) „pomoc indywidualna” oznacza pomoc *ad hoc* oraz pomoc przyznaną beneficjentom indywidualnym na podstawie programu pomocy;
- 13) „klęski żywiołowe” oznaczają: trzęsienia ziemi, lawiny, osunięcia ziemi, powodzie, tornada, huragany, erupcje wulkaniczne i pożary naturalne;
- 14) „regiony najbardziej oddalone” oznaczają regiony, o których mowa w art. 349 TFUE;
- 15) „zwierzę chronione” oznacza każde zwierzę inne niż ryba chronione przepisami unijnymi lub krajowymi;
- 16) „zaliczka zwrotna” oznacza pożyczkę na realizację projektu, wypłacaną w jednej lub kilku ratach, której warunki spłaty zależą od wyniku projektu;
- 17) „mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)” oznaczają przedsiębiorstwa spełniające kryteria określone w załączniku I;
- 18) „rozpoczęcie prac” oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac. W przypadku przejść „rozpoczęcie prac” stanowi moment nabycia aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem;
- 19) „przedsiębiorstwo znajdujące się w trudnej sytuacji” oznacza przedsiębiorstwo, wobec którego zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:
 - a) w przypadku spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (innej niż MŚP, które istnieje od mniej niż trzech lat), jeżeli ponad połowa jej subskrybowanego kapitału zakładowego została utracona wskutek skumulowanych strat. Taka sytuacja ma miejsce, gdy w wyniku odliczenia skumulowanych strat od rezerw

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 1).

(i wszystkich innych elementów zasadniczo uznawanych za część środków własnych przedsiębiorstwa) powstaje ujemna skumulowana kwota, która przekracza połowę subskrybowanego kapitału zakładowego. Do celów niniejszej definicji pojęcie „spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” odnosi się w szczególności do rodzajów spółek wymienionych w załączniku I do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE¹³, a „kapitał zakładowy” obejmuje, w stosownych przypadkach, wszelkie premie emisyjne;

- b) w przypadku spółki, w której przynajmniej niektórzy członkowie ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za jej zadłużenie (innej niż MŚP, które istnieje od mniej niż trzech lat), jeżeli ponad połowa jej kapitału według sprawozdania finansowego została utracona wskutek skumulowanych strat. Do celów niniejszej definicji pojęcie „spółka, w której przynajmniej niektórzy członkowie ponoszą nieograniczoną odpowiedzialność za jej zadłużenie” odnosi się w szczególności do rodzajów jednostek wymienionych w załączniku II do dyrektywy 2013/34/UE;
 - c) jeżeli przedsiębiorstwo jest przedmiotem zbiorowego postępowania upadłościowego lub według prawa krajowego, któremu podlega, spełnia kryteria do poddania go zbiorowemu postępowaniu upadłościowemu na wniosek jego wierzycieli;
 - d) jeżeli przedsiębiorstwo otrzymało pomoc na ratowanie i nie spłaciło do tej pory pożyczki ani nie zakończyło umowy o gwarancję lub otrzymało pomoc na restrukturyzację i nadal podlega planowi restrukturyzacji.
2. Oprócz definicji wymienionych w ust. 1, zastosowanie mają definicje wymienione w art. 4 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i w art. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1139.

Artykuł 3

Próg pomocy powodujący obowiązek zgłoszenia

- 1. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do pomocy indywidualnej dla każdego projektu, którego koszty kwalifikowalne przekraczają 2,5 mln EUR, lub w przypadku gdy ekwiwalent dotacji brutto pomocy przekracza 1,25 mln EUR na beneficjenta rocznie.
- 2. Obchodzenie progów określonych w ust. 1 poprzez sztuczne dzielenie programów pomocy lub projektów pomocy jest zakazane.

Artykuł 4

Warunki wyłączenia

- 1. Programy pomocy, pomoc indywidualna przyznana w ramach programów pomocy oraz pomoc ad hoc są zgodne z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 2 lub 3 TFUE i wyłączone z wymogu zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE, jeżeli odnośna pomoc spełnia warunki określone w rozdziale I niniejszego

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/34/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie rocznych sprawozdań finansowych, skonsolidowanych sprawozdań finansowych i powiązanych sprawozdań niektórych rodzajów jednostek, zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/43/WE oraz uchylająca dyrektywy Rady 78/660/EWG i 83/349/EWG (Dz.U. L 182 z 29.6.2013, s. 19).

rozporządzenia oraz szczególne warunki dotyczące odnośnej kategorii pomocy ustanowione w rozdziale III niniejszego rozporządzenia.

2. Środki pomocy są wyłączone na mocy niniejszego rozporządzenia jedynie w takim zakresie, w jakim wyraźnie stanowią, że w okresie, na jaki została przyznana dotacja, i do pięciu lat po wypłacie końcowej beneficjenci pomocy przestrzegają zasad wspólnej polityki rybołówstwa.

Artykuł 5

Przejrzystość pomocy

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do pomocy, w której przypadku możliwe jest wcześniejsze dokładne obliczenie ekwiwalentu dotacji brutto bez konieczności przeprowadzania oceny ryzyka („pomoc przejrzysta”).
2. Za pomoc przejrzystą uznaje się następujące kategorie pomocy:
 - a) pomoc w formie dotacji oraz dotacji na spłatę odsetek;
 - b) pomoc w formie pożyczek, w przypadku której ekwiwalent dotacji brutto oblicza się na podstawie stopy referencyjnej obowiązującej w dniu przyznania pomocy;
 - c) pomoc w formie gwarancji:
 - (i) jeżeli ekwiwalent dotacji brutto obliczono na podstawie bezpiecznych stawek określonych w obwieszczeniu Komisji; lub
 - (ii) jeżeli przed wprowadzeniem środka metoda obliczania ekwiwalentu dotacji brutto dla gwarancji została zaakceptowana na podstawie Obwieszczenia Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji lub innego, późniejszego obwieszczenia, po zgłoszeniu tej metody Komisji na mocy dowolnego rozporządzenia przyjętego przez Komisję w dziedzinie pomocy państwa obowiązującego w danym czasie, a zatwierdzona metoda wyraźnie odnosi się do danego rodzaju gwarancji i danego rodzaju transakcji bazowej w kontekście stosowania niniejszego rozporządzenia;
 - d) pomoc w formie korzyści podatkowych, w przypadku której w ramach środka przewidziano pułap zapobiegający przekroczeniu obowiązującego progu;
 - e) pomoc w formie zaliczek zwrotnych, jeżeli łączna nominalna kwota zaliczek zwrotnych nie przekracza progów obowiązujących na mocy niniejszego rozporządzenia lub jeżeli przed wprowadzeniem środka metoda obliczania ekwiwalentu dotacji brutto dla zaliczki zwrotnej została zaakceptowana po zgłoszeniu tej metody Komisji.
3. Do celów niniejszego rozporządzenia następujących kategorii pomocy nie uznaje się za pomoc przejrzystą:
 - a) pomocy w formie zastrzyków kapitałowych;
 - b) pomocy w formie środków finansowania ryzyka.

Artykuł 6
Efekt zachęty

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się jedynie do pomocy, która wywołuje efekt zachęty.
2. Uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeżeli beneficjent złożył do danego państwa członkowskiego pisemny wniosek o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem prac nad projektem lub rozpoczęciem działalności. Wniosek o przyznanie pomocy musi zawierać co najmniej następujące informacje:
 - a) nazwę przedsiębiorstwa i informację o jego wielkości;
 - b) opis projektu lub działalności, w tym daty ich rozpoczęcia i zakończenia;
 - c) lokalizację projektu lub działalności;
 - d) wykaz kosztów kwalifikowalnych;
 - e) rodzaj pomocy (dotacja, pożyczka, gwarancja, zaliczka zwrotna lub inna forma) oraz kwotę finansowania publicznego potrzebną do realizacji projektu/działania.
3. Uznaje się, że środki w formie korzyści podatkowych mają efekt zachęty, jeżeli spełnione są następujące warunki:
 - a) środek ustanawia prawo do uzyskania pomocy zgodnie z obiektywnymi kryteriami i bez dalszej ingerencji ze strony państwa członkowskiego; oraz
 - b) środek przyjęto i wdrożono przed rozpoczęciem prac nad projektem objętym pomocą lub rozpoczęciem działalności. Ten ostatni wymóg nie ma zastosowania w przypadku kolejnych wersji programu pomocy fiskalnej, jeżeli dana działalność była już objęta poprzednimi programami pomocy w formie korzyści podatkowych.
4. Pomoc na pokrycie kosztów zapobiegania chorobom zwierząt, ich kontroli i zwalczania, pomoc na naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych lub szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione, nie musi mieć efektu zachęty lub uznaje się, że ma taki efekt, jeżeli spełnione są warunki określone w art. 42, 49, 51 i 53.

Artykuł 7
Intensywność pomocy i koszty kwalifikowalne

1. Do celów obliczania intensywności pomocy i kosztów kwalifikowalnych stosuje się kwoty przed potrąceniem podatku lub innych opłat. Koszty kwalifikowalne uzasadnia jasna, szczegółowa i aktualna dokumentacja. Podatek od wartości dodanej (VAT) nie stanowi wydatku kwalifikowalnego do pomocy, z wyjątkiem przypadków, gdy nie podlega on odzyskaniu na podstawie krajowych przepisów.
2. W przypadku gdy pomoc przyznawana jest w formie innej niż dotacja, kwotę pomocy stanowi ekwiwalent dotacji brutto pomocy.
3. Wartość pomocy wypłacanej w kilku ratach dyskontowana jest do jej wartości w dniu przyznania pomocy. Wartość kosztów kwalifikowalnych dyskontowana jest do ich wartości na dzień przyznania pomocy. Jako stopę procentową stosowaną do

dyskontowania stosuje się stopę dyskontową obowiązującą w dniu przyznania pomocy.

4. W przypadku gdy pomoc przyznawana jest w postaci korzyści podatkowych, raty pomocy dyskontowane są na podstawie stóp dyskontowych obowiązujących w dniach, w których poszczególne korzyści podatkowe stają się skuteczne.
5. Jeżeli pomoc przyznawana jest w formie zaliczek zwrotnych, które w przypadku braku zaakceptowanej metody obliczania ekwiwalentu dotacji brutto wyrażone są jako procent kosztów kwalifikowalnych, a środek przewiduje, że w przypadku pomyślnego zakończenia projektu, określonego na podstawie rozsądnej i ostrożnej hipotezy, zaliczki zostaną spłacone przy zastosowaniu stopy procentowej co najmniej równej stopie dyskontowej obowiązującej w dniu przyznania pomocy, maksymalna intensywność pomocy określona w rozdziale III może zostać zwiększona o 10 punktów procentowych, bez przekraczania stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % całkowitych wydatków kwalifikowalnych operacji.
6. Koszty kwalifikowalne muszą spełniać wymagania art. 53–57 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060¹⁴.

Artykuł 8 **Kumulacja**

1. Przy ustalaniu, czy przestrzegane są progi powodujące obowiązek zgłoszenia określone w art. 3 oraz maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w rozdziale III, uwzględnia się całkowitą kwotę pomocy na rzecz działalności, projektu lub przedsiębiorstwa, niezależnie od tego, czy pomoc ta jest finansowana ze źródeł lokalnych, regionalnych, krajowych czy unijnych.
2. Pomoc wyłączonej na mocy niniejszego rozporządzenia można kumulować z:
 - a) wszelką inną pomocą, o ile dane środki dotyczą różnych, możliwych do wyodrębnienia kosztów kwalifikowalnych;
 - b) wszelką inną pomocą w odniesieniu do tych samych — pokrywających się częściowo lub w całości — kosztów kwalifikowalnych tylko wówczas, gdy taka kumulacja nie powoduje przekroczenia najwyższego poziomu intensywności pomocy lub kwoty pomocy mających zastosowanie do tej pomocy na mocy niniejszego rozporządzenia.
3. Pomocy wyłączonej na mocy niniejszego rozporządzenia nie można kumulować z pomocą *de minimis* w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, jeżeli skutkiem takiej kumulacji byłoby przekroczenie poziomów intensywności pomocy określonych w rozdziale III.

¹⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159).

Artykuł 9
Publikacja i informacja

1. Zainteresowane państwo członkowskie zapewnia publikację w prowadzonym przez Komisję module dotyczącym przejrzystości przyznawania pomocy państwa lub na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa, na poziomie krajowym lub regionalnym, następujących informacji:
 - a) informacje zbiorcze, o których mowa w art. 11, w standardowym formacie określonym w załączniku II lub link zapewniający dostęp do nich;
 - b) pełny tekst poszczególnych środków pomocy, o których mowa w art. 11, lub link zapewniający dostęp do pełnego tekstu;
 - c) informacje na temat każdej pomocy indywidualnej przekraczającej 10 000 EUR.

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a), b) i c), są publikowane zgodnie z załącznikiem III.
2. W przypadku programów pomocy w formie korzyści podatkowych warunki określone w ust. 1 lit. c) uważa się za spełnione, jeżeli państwa członkowskie publikują wymagane informacje dotyczące kwot pomocy indywidualnej w następujących przedziałach (w mln EUR).
 - a) 0,01-0,2;
 - b) 0,2-0,4;
 - c) 0,4-0,6;
 - d) 0,6-0,8;
 - e) 0,8-1.
3. Informacje, o których mowa w ust. 1 lit. c), są zorganizowane i dostępne w standardowej formie, jak określono w załączniku III, oraz umożliwiają skuteczne funkcje wyszukiwania i pobierania danych. Informacje, o których mowa w ust. 1, są publikowane w terminie sześciu miesięcy od daty przyznania pomocy lub, w przypadku pomocy w formie korzyści podatkowej, w ciągu jednego roku od daty, w której wymagane jest złożenie deklaracji podatkowej, i będą dostępne co najmniej przez okres dziesięciu lat od dnia, w którym pomoc została przyznana.
4. Każdy program pomocy i każda pomoc indywidualna zawiera wyraźne odesłanie do niniejszego rozporządzenia, poprzez zamieszczenie jego tytułu i danych dotyczących publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, oraz do szczegółowych przepisów rozdziału III dotyczących tej pomocy lub, w stosownych przypadkach, do prawa krajowego, które zapewnia przestrzeganie odpowiednich przepisów niniejszego rozporządzenia. Towarzyszą mu odnośne przepisy wykonawcze i zmiany do nich.
5. Komisja publikuje na swojej stronie internetowej:
 - a) linki do stron internetowych dotyczących pomocy państwa, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu;
 - b) informacje zbiorcze, o których mowa w art. 11.

ROZDZIAŁ II

WYMOGI PROCEDURALNE

Artykuł 10

Wycofanie przywileju wyłączenia grupowego

Jeżeli państwo członkowskie przyznaje pomoc rzekomo wyłączoną z obowiązku zgłoszenia na mocy niniejszego rozporządzenia, nie spełniając przy tym warunków określonych w rozdziałach I, II i III, Komisja może, po umożliwieniu zainteresowanemu państwu członkowskiemu przedstawienia swojego stanowiska, przyjąć decyzję stwierdzającą, że całość lub część przyszłych środków pomocy przyjętych przez to państwo członkowskie, które w innych okolicznościach spełniałyby wymogi niniejszego rozporządzenia, ma podlegać wymogowi zgłoszenia do Komisji zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE. Środki podlegające obowiązkowi zgłoszenia mogą zostać ograniczone do środków przyznających niektóre rodzaje pomocy, środków na rzecz niektórych beneficjentów lub do środków przyjętych przez niektóre organy danego państwa członkowskiego.

Artykuł 11

Sprawozdawczość

1. Państwa członkowskie przekazują Komisji w formie elektronicznej sprawozdanie roczne, o którym mowa w rozdziale III rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004¹⁵, dotyczące stosowania niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do każdego całego roku lub każdej części roku, w którym stosuje się niniejsze rozporządzenie.
2. Państwa członkowskie przekazują również Komisji – za pośrednictwem systemu elektronicznej notyfikacji Komisji – informacje zbiorcze na temat każdego środka pomocy wyłączonego na mocy niniejszego rozporządzenia, w standardowym formacie określonym w załączniku II, wraz z linkiem zapewniającym dostęp do pełnego tekstu środka pomocy, włącznie z jego zmianami, w ciągu 20 dni roboczych od jego wejścia w życie.

Artykuł 12

Ocena

1. Programy pomocy podlegają ocenie *ex post*, jeżeli w ich ramach budżet na pomoc państwa lub zaksięgowane wydatki przekraczają 150 mln EUR w danym roku lub 750 mln EUR w całym okresie ich obowiązywania, tj. w łącznym okresie obowiązywania danego programu pomocy i wcześniejszego programu pomocy służącego realizacji podobnego celu i koncentrującego się na tym samym obszarze geograficznym, począwszy od 1 stycznia 2023 r. Przeprowadzenie oceny *ex post* jest wymagane wyłącznie w odniesieniu do programów pomocy, których łączny okres obowiązywania przekracza trzy lata, począwszy od 1 stycznia 2023 r.
2. Od wymogu przeprowadzenia oceny *ex post* można odstąpić w przypadku programów pomocy będących bezpośrednimi następcami wcześniejszego programu, który służył realizacji zbliżonego celu, obejmował ten sam obszar geograficzny i został poddany ocenie oraz w odniesieniu do którego przedstawiono ostateczne

¹⁵ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1).

sprawozdanie z oceny zgodnie z planem oceny zatwierdzonym przez Komisję, niezawierające żadnych negatywnych ustaleń. W przypadku gdy ostateczne sprawozdanie z oceny programu pomocy okaże się niezgodne z zatwierdzonym planem oceny, dany program zostaje zawieszony ze skutkiem natychmiastowym. Żadna z kolejnych wersji takiego zawieszonego programu pomocy nie podlega wyłączeniu grupowemu.

3. Celem oceny jest weryfikacja realizacji przyjętych założeń i spełnienia warunków leżących u podstaw zgodności programu pomocy z rynkiem wewnętrznym, w szczególności weryfikacja konieczności zastosowania środka pomocy i jego skuteczności w świetle jego uprzednio zdefiniowanych celów ogólnych i szczegółowych. W ocenie uwzględnia się także wpływ danego programu na konkurencję i wymianę handlową.
4. W przypadku programów pomocy objętych wymogiem oceny na podstawie ust. 1 państwa członkowskie zgłaszają Komisji Europejskiej projekt planu oceny w następujący sposób:
 - a) w terminie 20 dni roboczych od wejścia w życie programu pomocy, jeżeli budżet programu pomocy przekracza 150 mln EUR w dowolnym roku lub 750 mln EUR w całym okresie jego realizacji;
 - b) w terminie 30 dni roboczych po dokonaniu istotnej zmiany skutkującej zwiększeniem budżetu programu pomocy do ponad 150 mln EUR w dowolnym roku lub do 750 mln EUR w całym okresie realizacji programu pomocy;
 - c) w terminie 30 dni roboczych po oficjalnym zaksięgowaniu wydatków w ramach programu pomocy przekraczających 150 mln EUR w którymkolwiek roku.
5. Projekt planu oceny jest zgodny ze wspólnymi zasadami metodycznymi ustanowionymi przez Komisję¹⁶. Państwa członkowskie publikują plan oceny zatwierdzony przez Komisję.
6. Ocenę *ex post* przeprowadza ekspert, który jest niezależny od organu przyznającego pomoc, na podstawie planu oceny. W ramach każdej oceny sporządza się co najmniej jedno okresowe i jedno końcowe sprawozdanie z oceny. Państwa członkowskie publikują oba sprawozdania.
7. Końcowe sprawozdanie z oceny przekazuje się Komisji najpóźniej na dziewięć miesięcy przed datą wygaśnięcia danego programu pomocy. Termin ten może zostać skrócony w przypadku programów pomocy powodujących uruchomienie wymogu oceny w ciągu ostatnich dwóch lat wdrażania danego programu pomocy. Dokładny zakres i zasady każdej oceny określa się w decyzji Komisji o zatwierdzeniu planu oceny. W zgłoszeniu wszelkich późniejszych środków pomocy o podobnym celu wskazuje się, w jaki sposób uwzględniono wyniki oceny.

¹⁶ Dokument roboczy służb Komisji – Wspólne metody oceny pomocy państwa (28.5.2014, SWD(2014) 179 final).

Artykuł 13
Monitorowanie

Państwa członkowskie prowadzą szczegółowe rejestry zawierające informacje i dokumenty uzupełniające niezbędne do ustalenia, czy wszystkie warunki ustanowione w niniejszym rozporządzeniu zostały spełnione. Rejestry te są przechowywane przez okres dziesięciu lat od dnia przyznania pomocy *ad hoc* lub dnia przyznania ostatniej pomocy w ramach programu. W terminie 20 dni roboczych lub w dłuższym terminie określonym we wniosku zainteresowane państwo członkowskie przekazuje Komisji wszelkie informacje i dokumenty uzupełniające, które Komisja uzna za niezbędne do monitorowania stosowania niniejszego rozporządzenia.

ROZDZIAŁ III
PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE DOTYCZĄCE
POSZCZEGÓLNYCH KATEGORII POMOCY

SEKCJA 1
WSPIERANIE ZRÓWNOWAŻONEGO RYBOŁÓWSTWA ORAZ ODBUDOWY
I OCHRONY ŻYWYCH ZASOBÓW WODNYCH

Artykuł 14
Warunki ogólne

Każda pomoc na mocy niniejszej sekcji musi spełnić następujące warunki ogólne:

- a) jeżeli pomoc przyznaje się w odniesieniu do unijnego statku rybackiego, statek ten nie jest przenoszony poza Unię ani nie zmienia się jego bandery przez okres co najmniej pięciu lat od płatności końcowej za operację objętą wsparciem. Jeżeli w tym czasie statek zostanie przeniesiony lub zmieni banderę, kwoty nienależnie wypłacone w związku z taką operacją są odzyskiwane przez państwo członkowskie w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono warunku określonego w zdaniu pierwszym niniejszego punktu;
- b) koszty operacyjne nie stanowią wydatku kwalifikowalnego do pomocy, chyba że niniejsza sekcja wyraźnie stanowi inaczej.

Artykuł 15
Pomoc na innowacje w dziedzinie rybołówstwa

- 1. Pomoc na innowacje w dziedzinie rybołówstwa, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że ma na celu opracowanie lub wprowadzenie nowych lub znacznie ulepszonych produktów i urządzeń, nowych lub ulepszonych procesów i technik oraz nowych lub ulepszonych systemów zarządzania i organizacji, w tym na poziomie przetwarzania i wprowadzania do obrotu.
- 2. Operacje finansowane z pomocy są przeprowadzane przez podmiot naukowy lub techniczny uznany przez państwo członkowskie lub Unię, lub we współpracy z takim podmiotem. Ten podmiot naukowy lub techniczny zatwierdza wyniki takich operacji.

3. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 16

Pomoc na usługi doradcze

1. Pomoc na usługi doradcze, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
- a) pomoc poprawia ogólne wyniki i konkurencyjność przedsiębiorstw oraz promuje zrównoważone rybołówstwo;
 - b) usługa doradcza przybiera jedną z następujących form:
 - (i) studia wykonalności i usługi doradcze, w ramach których ocenia się rentowność środków potencjalnie kwalifikujących się do wsparcia na mocy tytułu II rozdział II rozporządzenia (UE) 2021/1139;
 - (ii) świadczenie profesjonalnych usług doradczych w zakresie zrównoważenia środowiskowego, ze szczególnym uwzględnieniem ograniczania i – tam gdzie to możliwe – eliminowania negatywnego wpływu działalności połowowej na ekosystemy morskie, lądowe i słodkowodne;
 - (iii) świadczenie profesjonalnych usług doradczych w zakresie strategii biznesowych i marketingowych.
2. Studia wykonalności, usługi doradcze i doradztwo, o których mowa w ust. 1 lit. b), są świadczone przez podmioty naukowe, akademickie, zawodowe lub techniczne lub podmioty świadczące usługi doradztwa gospodarczego, które posiadają kompetencje wymagane na mocy prawa krajowego.
3. Pomoc nie obejmuje płatności bezpośrednich na rzecz beneficjentów. Pomoc wypłaca się dostawcy usługi doradczej.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z danym środkiem. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 17

Pomoc na partnerstwa między naukowcami a rybakami

1. Pomoc na partnerstwa między naukowcami a rybakami, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:

- a) pomoc ma na celu wspieranie transferu wiedzy między naukowcami a rybakami;
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie następujących działań:
 - (i) tworzenie sieci, umów o partnerstwie lub stowarzyszeń między jednym lub kilkoma niezależnymi podmiotami naukowymi a rybakami lub jedną lub kilkoma organizacjami rybaków, w których mogą uczestniczyć podmioty techniczne;
 - (ii) działania prowadzone w ramach sieci, umów o partnerstwie lub stowarzyszeń, o których mowa w pkt (i). Działania te mogą obejmować gromadzenie danych i działania związane z zarządzaniem, badania, projekty pilotażowe, upowszechnianie wiedzy i wyników badań, seminaria i najlepsze praktyki.
2. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 18

Pomoc na wspieranie kapitału ludzkiego, tworzenia miejsc pracy i dialogu społecznego

1. Pomoc na wspieranie kapitału ludzkiego, tworzenia miejsc pracy i dialogu społecznego, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że pomoc wspiera następujące działania:
- a) szkolenia zawodowe, uczenie się przez całe życie, wspólne projekty, rozpowszechnianie wiedzy o charakterze ekonomicznym, technicznym, regulacyjnym lub naukowym oraz innowacyjnych praktyk, a także nabywanie nowych umiejętności zawodowych, w szczególności związanych ze zrównoważonym zarządzaniem ekosystemami morskimi, higieną, zdrowiem, bezpieczeństwem, działalnością w sektorze morskim, innowacjami i przedsiębiorczością;
 - b) tworzenie sieci kontaktów oraz wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk między zainteresowanymi stronami, w tym między organizacjami propagującymi równe szanse mężczyzn i kobiet, propagującymi rolę kobiet w społecznościach rybackich oraz wspierającymi niedostatecznie reprezentowane grupy zaangażowane w łodziowe rybołówstwo przybrzeżne lub połowy ręczne;
 - c) dialog społeczny na poziomie unijnym, krajowym, regionalnym lub lokalnym z udziałem rybaków, partnerów społecznych i innych odpowiednich zainteresowanych stron.
2. Pomoc na wspieranie działalności, o której mowa w ust. 1, może być również przyznawana małżonkom rybaków pracujących na własny rachunek lub partnerom życiowym rybaków pracujących na własny rachunek, jeżeli – i w zakresie, w jakim – są uznawani przez prawo krajowe, którzy nie są pracownikami ani partnerami

biznesowymi, jeżeli w sposób zwyczajowy, w warunkach określonych przez prawo krajowe, uczestniczą w działalności osoby pracującej na własny rachunek i wykonują takie same zadania lub zadania pomocnicze.

3. Kwota pomocy zgodnie z niniejszym artykułem nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją, z wyjątkiem przypadku szkoleń zawodowych w zakresie nawigacji i bezpieczeństwa, gdzie stosuje się maksymalny wskaźnik intensywności pomocy wynoszący 100 %. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 19

Pomoc na ułatwienie różnicowania form dochodu i nowe formy dochodu

1. Pomoc na ułatwienie różnicowania form dochodu i nowe formy dochodu, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc ma na celu wspieranie inwestycji przyczyniających się do różnicowania dochodów rybaków poprzez rozwój działalności uzupełniającej, w tym inwestycji na pokładzie, turystyki wędkarskiej, restauracji, usług w zakresie ochrony środowiska związanych z rybołówstwem oraz działalności edukacyjnej dotyczącej rybołówstwa;
 - b) pomoc stanowi wsparcie dla rybaków, którzy:
 - (i) przedstawiają biznesplan dotyczący rozwoju ich nowej działalności; oraz
 - (ii) posiadają odpowiednie umiejętności zawodowe lub nabywają je dzięki operacjom finansowanym na podstawie art. 18 ust. 1 lit. a).
2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 lit. a), przyznaje się wyłącznie w przypadku, gdy działalność uzupełniająca jest związana z podstawową działalnością połowową rybaka.
3. Kwota tej pomocy nie może przekraczać 50 % budżetu przewidzianego w biznesplanie dla każdej operacji i nie może przekraczać maksymalnej kwoty 75 000 EUR dla każdego beneficjenta.

Artykuł 20

Pomoc na pierwsze nabycie statku rybackiego

1. Pomoc na pierwsze nabycie statku rybackiego, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc przyczynia się do wzmocnienia działalności połowowej zrównoważonej pod względem gospodarczym, społecznym i środowiskowym, a beneficjent przedstawił możliwe do zweryfikowania informacje oraz biznesplan, które to potwierdzają;

- b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie pierwszego nabycia statku rybackiego przez osobę fizyczną, która w dniu złożenia wniosku o wsparcie ma nie więcej niż 40 lat i przepracowała co najmniej pięć lat w zawodzie rybaka lub zdobyła odpowiednie kwalifikacje.
2. Pomoc może być przyznana wyłącznie w odniesieniu do statku rybackiego, który spełnia wszystkie następujące wymogi:
- a) należy do segmentu floty, w stosunku do którego najnowsze sprawozdanie na temat zdolności połowowej, o którym mowa w art. 22 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, wykazało równowagę między zdolnościami połowowymi a uprawnieniami do połowów dostępnymi dla tego segmentu;
 - b) jest wyposażony w sprzęt do prowadzenia działalności połowowej;
 - c) jego długość całkowita wynosi nie więcej niż 24 metry;
 - d) był zarejestrowany w unijnym rejestrze floty przez co najmniej trzy lata kalendarzowe poprzedzające rok złożenia wniosku o wsparcie w przypadku statku łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego i przez co najmniej pięć lat kalendarzowych w przypadku innego rodzaju statku;
 - e) był zarejestrowany w unijnym rejestrze floty przez maksymalnie 30 lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku o wsparcie.
3. Kwota pomocy zgodnie z niniejszym artykułem nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 40 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją i w żadnym przypadku nie jest wyższa niż 75 000 EUR na rybaka.

Artykuł 21

Pomoc na poprawę warunków zdrowotnych i bezpieczeństwa oraz warunków pracy rybaków

1. Pomoc na poprawę warunków zdrowotnych i bezpieczeństwa oraz warunków pracy rybaków, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
- a) pomoc jest przyznawana wyłącznie w odniesieniu do inwestycji na pokładzie lub w indywidualny sprzęt, a inwestycje te wykraczają poza wymogi określone w prawie unijnym lub krajowym;
 - b) pomoc nie jest przeznaczona na wspieranie operacji zwiększających pojemność brutto statku rybackiego.
2. W przypadku operacji mających na celu poprawę bezpieczeństwa rybaków do wsparcia kwalifikuje się zakup i, w razie potrzeby, instalacja następujących elementów:
- a) tratwy ratunkowe;
 - b) zwalniaki hydrostatyczne do tratw ratunkowych;
 - c) radiopławy osobiste, takie jak radiopława EPIRB, które mogą być wszyte w kamizelki ratunkowe lub naszyte na ubrania robocze rybaków;

- d) indywidualne urządzenia wypornościowe, w szczególności kombinezony ratunkowe, boje ratunkowe i kamizelki ratunkowe;
 - e) flary sygnalizacyjne;
 - f) wyrzutnie linki ratunkowej;
 - g) systemy wydobywania człowieka zza burty;
 - h) urządzenia gaśnicze, takie jak gaśnice, koce gaśnicze, czujniki pożarowe i czujniki dymu, aparaty oddechowe;
 - i) drzwi przeciwpożarowe;
 - j) zawory odcinające zbiorniki paliwa;
 - k) czujniki gazu i gazowe systemy alarmowe;
 - l) pompy zęzowe i alarmy;
 - m) sprzęt do łączności radiowej i satelitarnej;
 - n) wodoszczelne włązy i drzwi;
 - o) osłony maszyn, takich jak wciągarki lub bębny sieciowe;
 - p) kładki i drabinki;
 - q) oświetlenie poszukiwawcze, pokładowe lub awaryjne;
 - r) mechanizm zwalniający dla przypadków, gdy narzędzie połowowe zaczepi o podwodną przeszkodę;
 - s) kamery i monitory bezpieczeństwa;
 - t) sprzęt i elementy niezbędne do poprawy bezpieczeństwa na pokładzie.
3. W przypadku operacji lub dostarczania sprzętu, które mają na celu poprawę warunków zdrowotnych rybaków, do wsparcia kwalifikują się następujące działania:
- a) zakup i instalacja zestawów pierwszej pomocy;
 - b) zakup leków i urządzeń do pilnego leczenia;
 - c) zapewnienie telemedycyny, w tym e-technologii, sprzętu i obrazów medycznych stosowanych do konsultacji na odległość ze statków;
 - d) dostarczanie przewodników i podręczników mających na celu poprawę stanu zdrowia;
 - e) kampanie informacyjne mające na celu poprawę stanu zdrowia.
4. W przypadku operacji lub dostarczania sprzętu, które mają na celu poprawę warunków higieny rybaków, do wsparcia kwalifikuje się zakup i, w stosownych przypadkach, instalacja następujących elementów:
- a) urządzenia sanitarne, takie jak toalety i urządzenia do mycia;
 - b) urządzenia kuchenne i sprzęt do przechowywania zapasów żywności;
 - c) urządzenia do uzdatniania wody pitnej;
 - d) sprzęt lub systemy do wentylacji, czyszczenia lub dezynfekcji w celu utrzymania na pokładzie odpowiednich warunków sanitarnych;

- e) przewodniki i podręczniki dotyczące poprawy higieny na pokładzie, w tym narzędzia programowe.
5. W przypadku operacji lub dostarczania sprzętu, które mają na celu poprawę warunków pracy na pokładzie statków rybackich, do wsparcia kwalifikuje się zakup i, w stosownych przypadkach, instalacja następujących elementów:
- a) balustrady pokładowe;
 - b) konstrukcje pokładów ochronnych i modernizacja kabin w celu zapewnienia ochrony przed niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych;
 - c) elementy związane z poprawą bezpieczeństwa w kabinach i zapewnieniem wspólnych obszarów dla załogi;
 - d) sprzęt ograniczający podnoszenie ciężkich przedmiotów ręcznie, z wyłączeniem maszyn bezpośrednio związanych z operacjami połowowymi, takich jak wciągarki;
 - e) farby antypoślizgowe i maty gumowe;
 - f) sprzęt izolujący od hałasu, ciepła lub zimna oraz sprzęt poprawiający wentylację;
 - g) odzież robocza i sprzęt ochronny, taki jak nieprzemakalne buty ochronne, ochrona oczu i dróg oddechowych, rękawice ochronne i kaski lub sprzęt chroniący przed upadkiem;
 - h) znaki ostrzegawcze dotyczące sytuacji awaryjnych i bezpieczeństwa;
 - i) analizy i oceny ryzyka w celu określenia zagrożeń dla rybaków zarówno w porcie, jak i w trakcie żeglugi, aby wdrożyć środki mające na celu zapobieganie ryzyku lub jego zmniejszenie;
 - j) przewodniki i podręczniki dotyczące poprawy warunków pracy na pokładzie;
 - k) pojazdy transportu zbiorowego do transportu ze stref połowu skorupiaków do miejsc pierwszej sprzedaży;
 - l) udogodnienia na łodzi dla rybaków łowiących z brzegu, które poprawiają warunki pracy, takie jak szatnie, łazienki i inne urządzenia sanitarne, w szczególności te, które zachęcają kobiety do wejścia na rynek pracy oraz to promują.
6. Pomoc przyznaje się rybakom, w tym w stosownych przypadkach rybakom łowiącym z brzegu, lub właścicielom statków rybackich.
7. W przypadku gdy operacja polega na inwestycji na statku rybackim, wsparcie nie może być przyznane więcej niż raz w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2029 r. na ten sam rodzaj inwestycji i na ten sam statek rybacki. W przypadku gdy operacja polega na inwestycji w indywidualne wyposażenie, wsparcie nie może być przyznane więcej niż raz w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2029 r. na ten sam rodzaj wyposażenia i na tego samego beneficjenta.
8. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną

operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 22

Pomoc na rzecz funduszy ubezpieczeń wzajemnych i na składki ubezpieczeniowe

1. Pomoc na rzecz funduszy ubezpieczeń wzajemnych i pomoc na składki ubezpieczeniowe, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc ma na celu wniesienie wkładu do funduszy ubezpieczeń wzajemnych lub do składek ubezpieczeniowych na ubezpieczenia, z których wypłaca się rekompensatę finansową rybakom z tytułu strat gospodarczych spowodowanych kryzysami w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych lub incydentami środowiskowymi lub z tytułu kosztów ratowania rybaków lub statków rybackich w razie wypadków na morzu podczas ich działalności połowowej;
 - b) połączenie rekompensaty finansowej wypłacanej przez fundusze ubezpieczeń wzajemnych na mocy niniejszego artykułu z innymi unijnymi lub krajowymi instrumentami lub programami ubezpieczeń nie prowadzi do nadmiernej rekompensaty przekraczającej poniesioną stratę gospodarczą;
 - c) ubezpieczenie nie wymaga ani nie określa rodzaju ani ilości przyszłej produkcji, a pomoc nie jest ograniczona do ubezpieczenia zapewnianego przez określony zakład ubezpieczeń lub grupę zakładów.
2. Do celów niniejszego artykułu:
 - a) kryzysy w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystne zjawiska klimatyczne porównywalne do klęsk żywiołowych, incydenty środowiskowe lub wypadki na morzu, o których mowa w ust. 1 lit. a), muszą być zjawiskami formalnie uznanymi za zaistniałe przez właściwy organ państwa członkowskiego;
 - b) termin „fundusz ubezpieczeń wzajemnych” oznacza system akredytowany przez państwo członkowskie zgodnie z prawem krajowym tego państwa, który umożliwia stowarzyszonym rybakom ubezpieczanie się i za pomocą którego stowarzyszonym rybakom wypłacane są rekompensaty za straty gospodarcze spowodowane zdarzeniami wymienionymi w ust. 1 lit. a). Fundusz ubezpieczeń wzajemnych prowadzi przejrzystą politykę w odniesieniu do wpłat do funduszu i wypłat z funduszu oraz posiada jasne zasady przypisujące odpowiedzialność za wszelkie powstałe długi.
3. Wkłady określone w ust. 1 lit. a) odnoszą się wyłącznie do następujących elementów:
 - a) kwot wypłacanych przez fundusz ubezpieczeń wzajemnych jako rekompensata finansowa dla rybaków i mogą obejmować do 50 % tych kwot;
 - b) kosztów administracyjnych ustanowienia funduszu ubezpieczeń wzajemnych do 100 %;

- c) 70 % kosztów składki ubezpieczeniowej pokrywającej nie więcej niż 100 % szkody;
 - d) początkowego dokapitalizowania funduszu do 50 %.
4. Wkłady, o których mowa w ust. 1 lit. a), są przyznawane wyłącznie na pokrycie strat spowodowanych kryzysami w dziedzinie zdrowia publicznego, niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych, incydentami środowiskowymi lub wypadkami na morzu, które wynoszą ponad 20 % rocznego obrotu danego przedsiębiorstwa, wyliczonego na podstawie jego średnich obrotów za poprzednie trzy lata kalendarzowe.

Artykuł 23

Pomoc na wspieranie systemów przydziału uprawnień do połowów

1. Pomoc na wspieranie systemów przydziału uprawnień do połowów, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
- a) pomoc ma na celu wspieranie projektowania, rozwoju, monitorowania i oceny systemów przydziału uprawnień do połowów pomiędzy państwa członkowskie i zarządzania tymi systemami, zgodnie z art. 16 ust. 8 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, w celu dostosowania działalności połowowej do uprawnień do połowów;
 - b) pomoc przyznaje się osobom prawnym lub fizycznym lub organizacjom rybaków uznanym przez państwo członkowskie, w tym uznanym organizacjom producentów zaangażowanym w zbiorowe zarządzanie systemami przydziału uprawnień do połowów.
2. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.

Artykuł 24

Pomoc na zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko i dostosowanie połowów do wymogów ochrony gatunków

1. Pomoc na zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko i dostosowanie połowów do wymogów ochrony gatunków, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że: pomoc ma na celu zmniejszanie oddziaływania rybołówstwa na środowisko morskie, sprzyjanie stopniowej eliminacji odrzutów oraz ułatwianie przejścia na zrównoważoną eksploatację żywych zasobów morza zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.
2. Pomoc przeznaczona jest na wsparcie następujących elementów:
- (i) inwestycji w sprzęt poprawiający selektywność narzędzi połowowych pod względem rozmiaru lub gatunku;

- (ii) inwestycji na pokładzie lub w sprzęt, który eliminuje odrzuty poprzez unikanie i ograniczanie przypadkowych połowów stad handlowych lub który służy do zajmowania się przypadkowymi połowami przeznaczonymi do wyładunku zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013;
 - (iii) inwestycji w sprzęt, który ogranicza i, jeżeli to możliwe, eliminuje fizyczny i biologiczny wpływ połowów na ekosystem lub dno morskie;
 - (iv) inwestycji w sprzęt chroniący narzędzia połowowe i połowy przed ssakami i ptakami chronionymi na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG¹⁷ lub dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE¹⁸, pod warunkiem że nie narusza on selektywności narzędzi połowowych i że wprowadzono wszystkie odpowiednie środki w celu uniknięcia szkód fizycznych u drapieżników.
3. Pomocy nie przyznaje się więcej niż jeden raz w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2029 r. w odniesieniu do tego samego rodzaju sprzętu na tym samym unijnym statku rybackim.
4. Pomoc przyznaje się wyłącznie w przypadku, gdy narzędzie połowowe lub inny sprzęt, o którym mowa w ust. 2, ma wyraźnie lepszą selekcję pod względem wielkości lub wyraźnie mniejszy wpływ na ekosystem i gatunki niedocelowe niż standardowe narzędzie lub inny sprzęt dozwolony na mocy prawa Unii lub na mocy odpowiedniego prawa krajowego przyjętego w kontekście regionalizacji, jak przewidziano w rozporządzeniu (UE) nr 1380/2013.
5. Pomoc przyznaje się:
- a) właścicielom unijnych statków rybackich, które są zarejestrowane jako aktywne i które prowadziły działalność połowową na morzu przez co najmniej 60 dni w ciągu dwóch lat kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku o wsparcie;
 - b) rybakom posiadającym narzędzie podlegające wymianie, którzy pracowali na pokładzie unijnego statku rybackiego przez co najmniej 60 dni w ciągu dwóch lat kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku o wsparcie;
 - c) organizacjom rybaków uznanym przez dane państwo członkowskie.
6. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.

Artykuł 25

Pomoc na innowacje związane z zachowaniem morskich zasobów biologicznych

1. Pomoc na innowacje związane z zachowaniem morskich zasobów biologicznych, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna

¹⁷ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7).

¹⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U. L 20 z 26.1.2010, s. 7).

z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:

- a) pomoc ma na celu przyczynienie się do stopniowej eliminacji odrzutów i przyłówów oraz ułatwienie przejścia do eksploatacji żywych zasobów morza zgodnie z art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, a także zmniejszenie wpływu rybołówstwa na środowisko morskie oraz wpływu chronionego drapieżnika;
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie operacji mających na celu rozwój lub wprowadzenie nowej wiedzy technicznej lub organizacyjnej, która zmniejsza wpływ działalności połowowej na środowisko, w tym ulepszonych technik połowowych i selektywności narzędzi połowowych, lub mających na celu osiągnięcie bardziej zrównoważonego wykorzystania żywych zasobów morza i współistnienia z chronionymi drapieżnikami;
 - c) operacje objęte wsparciem są przeprowadzane przez podmiot naukowy lub techniczny uznany przez państwo członkowskie, który zatwierdza wyniki takich operacji, lub we współpracy z takim podmiotem;
 - d) wyniki operacji objętych wsparciem są odpowiednio upubliczniane przez państwo członkowskie.
2. Statki rybackie uczestniczące w projektach finansowanych na podstawie niniejszego artykułu nie mogą stanowić więcej niż 5 % liczby statków floty krajowej ani 5 % pojemności brutto floty krajowej, obliczonych w momencie przyjęcia instrumentu wsparcia.
 3. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 26

Pomoc na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej mórz i ekosystemów morskich oraz systemy w ramach zrównoważonej działalności połowowej

1. Pomoc na ochronę i odbudowę różnorodności biologicznej mórz i ekosystemów morskich oraz systemy w ramach zrównoważonej działalności połowowej, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest zwolniona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE.
2. Pomoc przyznawana na mocy niniejszego artykułu przeznaczona jest na wsparcie następujących operacji:
 - a) zbieranie przez rybaków odpadów z morza, takie jak bierne zbieranie zagubionych narzędzi połowowych i innych odpadów morskich; do otrzymania wsparcia kwalifikują się następujące działania:
 - (i) usuwanie z morza zagubionych narzędzi połowowych, w szczególności w celu zwalczania sieci-widmo;

- (ii) zakup i, w stosownych przypadkach, zamontowanie na pokładzie sprzętu do zbierania i składowania odpadów;
 - (iii) tworzenie systemów zbierania odpadów dla uczestniczących rybaków, w tym zachęt finansowych;
 - (iv) zakup i, w stosownych przypadkach, zamontowanie w rybackiej infrastrukturze portowej sprzętu do składowania i recyklingu odpadów;
 - (v) kampanie komunikacyjne, informacyjne i podnoszące świadomość mające na celu zachęcenie rybaków i innych zainteresowanych stron do udziału w projektach usuwania zagubionych narzędzi połowowych;
 - (vi) szkolenia dla rybaków i agentów portowych;
- b) budowa, montaż lub modernizacja stałych lub ruchomych urządzeń przeznaczonych do ochrony i poprawy stanu morskiej fauny i flory, w tym ich naukowe przygotowanie i ocena; do otrzymania wsparcia kwalifikują się następujące działania:
- (i) zakup i, w stosownych przypadkach, montaż urządzeń służących do ochrony obszarów morskich przed połowem włokiem;
 - (ii) zakup i, w stosownych przypadkach, montaż urządzeń służących do odbudowy zdegradowanych ekosystemów morskich;
 - (iii) koszty związane z pracami wstępnymi, takimi jak poszukiwanie, badania naukowe lub oceny.

Nabycie statku, który ma zostać zanurzony i wykorzystany jako sztuczna rafa, nie jest kwalifikowalne.

- c) wkład w lepsze zarządzanie morskimi zasobami biologicznymi lub ich zachowanie poprzez instalowanie następujących elementów lub podejmowanie następujących działań i projektów:
- (i) okrągłe haki;
 - (ii) dźwiękowe urządzenia odstrasżające na sieciach;
 - (iii) urządzenia zapobiegające przypadkowemu połowowi żółwi („TED”);
 - (iv) podbory straszące;
 - (v) inne narzędzia lub urządzenia o udowodnionej skuteczności w zapobieganiu przypadkowemu połowom gatunków chronionych;
 - (vi) szkolenia dla rybaków z zakresu lepszego zarządzania morskimi zasobami biologicznymi lub ich zachowania;
 - (vii) projekty koncentrujące się na siedliskach przybrzeżnych mających znaczenie dla ryb, ptaków i innych organizmów;
 - (viii) projekty koncentrujące się na obszarach istotnych dla rozmnażania ryb, takich jak przybrzeżne tereny podmokłe;
 - (ix) wymiana istniejących narzędzi połowowych na narzędzia o niewielkim oddziaływaniu, koszty związane z wężerzami i pułapkami na ryby, podrywkami i wędami ręcznymi;
- d) udział w innych działaniach mających na celu utrzymanie i zwiększenie różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych, takich jak odbudowa

określonych siedlisk morskich i przybrzeżnych w celu wspierania zrównoważonych stad ryb, w tym ich naukowe przygotowanie i ocena; do otrzymania wsparcia kwalifikują się koszty związane z następującymi działaniami:

- i) koszty związane z programami testowania nowych technik monitorowania, a w szczególności:
 - zdalne elektroniczne systemy monitorowania, takie jak telewizja przemysłowa (CCTV) lub systemy kontroli wideo, służące do monitorowania i rejestrowania przypadkowych połowów gatunków chronionych;
 - rejestrowanie danych oceanograficznych, takich jak temperatura, zasolenie, plankton, zakwity planktonu lub zmętnienie;
 - sporządzanie map inwazyjnych gatunków obcych;
 - działania, w tym badania, mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych i jego kontrolę;
 - (ii) zachęty finansowe do montowania na pokładzie automatycznych urządzeń rejestrujących służących do monitorowania i rejestrowania danych oceanograficznych, takich jak temperatura, zasolenie, plankton, zakwity planktonu lub zmętnienie;
 - (iii) działania ograniczające zanieczyszczenia fizyczne i chemiczne;
 - (iv) działania ograniczające inne presje fizyczne, w tym antropogeniczny hałas podwodny, które negatywnie wpływają na różnorodność biologiczną;
 - (v) pozytywne środki ochronne mające na celu ochronę i zachowanie flory i fauny, w tym ponowne wprowadzanie gatunków rodzimych lub ich zagęszczanie, oraz stosowanie zasad zielonej infrastruktury, o których mowa w komunikacie Komisji w sprawie zielonej infrastruktury¹⁹;
 - (vi) działania mające na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się inwazyjnych gatunków obcych, ich kontrolę lub eliminację.
3. Wsparcie na mocy ust. 2 lit. d) uzależnione jest od formalnego uznania takich systemów przez właściwe organy państw członkowskich. Państwa członkowskie dopilnowują również, aby nie dochodziło do nadmiernej rekompensaty w wyniku połączenia systemów unijnych, krajowych i prywatnych.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.

¹⁹ Komunikat Komisji „Zielona infrastruktura – zwiększanie kapitału naturalnego Europy”, COM(2013)249 final z 6.5.2013.

Pomoc na poprawę efektywności energetycznej i łagodzenie skutków zmiany klimatu

1. Pomoc na poprawę efektywności energetycznej i łagodzenie skutków zmiany klimatu, z wyjątkiem pomocy na wymianę lub modernizację silników, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE.
2. Pomoc przyznawana na mocy niniejszego artykułu przeznaczona jest na wsparcie następujących operacji:
 - a) inwestycje w sprzęt lub inwestycje na pokładzie mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń lub gazów cieplarnianych oraz zwiększenie efektywności energetycznej statków rybackich. Inwestycje w narzędzia połowowe są również kwalifikowalne, pod warunkiem że nie osłabiają selektywności tych narzędzi połowowych.
 - (i) W przypadku operacji, które mają na celu poprawę hydrodynamiki kadłuba statku, do wsparcia kwalifikują się koszty związane z następującymi działaniami:
 - inwestycje w mechanizmy stabilności, takie jak stępki przechyłowe i dzioby gruszkowe, które przyczyniają się do poprawy utrzymania się na morzu i stabilności;
 - koszty związane z zastosowaniem nietoksycznych środków przeciwporostowych, takich jak powłoka miedziana, w celu zmniejszenia tarcia;
 - koszty związane z układami sterowania, takimi jak systemy sterowania układem sterowania i różne rodzaje sterów w celu zmniejszenia aktywności steru w zależności od warunków pogodowych i warunków na morzu;
 - testowanie zbiorników w celu stworzenia podstawy do poprawy hydrodynamiki.Koszty związane z podstawową konserwacją kadłuba nie kwalifikują się do finansowania na podstawie niniejszego ustępu.
 - (ii) W przypadku operacji mających na celu ulepszenie układu napędowego statku, do wsparcia kwalifikują się koszty związane z zakupem i, w razie potrzeby, instalacją następujących elementów:
 - energooszczędne śruby napędowe, w tym wały napędowe;
 - katalizatory;
 - energooszczędne generatory, takie jak generatory wykorzystujące wodór lub gaz ziemny;
 - elementy napędowe wykorzystujące energię odnawialną, takie jak żagle, latawce, wiatraki, turbiny lub panele słoneczne;
 - dziobowe stery strumieniowe;
 - ekonometry, systemy zarządzania paliwem i systemy monitorowania;

- inwestycje w dysze, które poprawiają system napędowy.
 - (iii) W przypadku inwestycji w narzędzia połowowe i sprzęt połowowy, do wsparcia kwalifikują się koszty związane z następującymi działaniami:
 - zmiana z narzędzi ciągnionych na narzędzia alternatywne;
 - modyfikacje narzędzi ciągnionych;
 - inwestycje w sprzęt do monitorowania narzędzi ciągnionych.
 - (iv) W przypadku inwestycji, których celem jest zmniejszenie zużycia energii elektrycznej lub ciepłej, do wsparcia kwalifikują się następujące koszty:
 - inwestycje mające na celu poprawę systemów chłodzenia, zamrażania lub izolacji statków;
 - inwestycje mające na celu zachęcanie do recyklingu ciepła na statku, w tym odzyskiwania ciepła i jego ponownego wykorzystania do innych działań pomocniczych na statku;
 - b) audyty i programy związane z efektywnością energetyczną;
 - c) badania mające na celu ocenę wpływu alternatywnych systemów napędowych i konstrukcji kadłuba na efektywność energetyczną statków rybackich.
3. Wsparcie na działania wymienione w ust. 2 udzielane jest wyłącznie właścicielom statków rybackich i nie może być przyznane więcej niż jeden raz na ten sam rodzaj inwestycji w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2029 r. dla tego samego statku rybackiego.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 28

Pomoc w zakresie wartości dodanej, jakości produktów i wykorzystania przypadkowych połowów

1. Pomoc w zakresie wartości dodanej, jakości produktów i wykorzystania przypadkowych połowów, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
- a) pomoc ma na celu poprawę wartości dodanej lub jakości złowionych ryb;
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie następujących inwestycji:
 - (i) inwestycje, które zwiększają wartość produktów rybołówstwa, w szczególności poprzez umożliwienie rybakom przetwarzania, wprowadzania do obrotu i bezpośredniej sprzedaży ich własnych połowów;
 - (ii) innowacyjne inwestycje na pokładzie, które poprawiają jakość produktów rybołówstwa.

2. Wsparcie, o którym mowa w ust. 1 lit. b) pkt (ii), jest uzależnione od używania selektywnych narzędzi w celu zminimalizowania niechcianych połowów i jest przyznawane wyłącznie właścicielom unijnych statków rybackich, którzy prowadzili działalność połowową na morzu przez co najmniej 60 dni w ciągu dwóch lat kalendarzowych poprzedzających datę złożenia wniosku o wsparcie.
3. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 29

Pomoc na wspieranie portów rybackich, miejsc wyładunku, miejsc sprzedaży aukcyjnej i przystani

1. Pomoc na wspieranie portów rybackich, miejsc wyładunku, miejsc sprzedaży aukcyjnej i przystani, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) celem pomocy jest poprawa jakości, kontroli i identyfikowalności wyładowywanych produktów, zwiększenie efektywności energetycznej, przyczynienie się do ochrony środowiska oraz poprawa bezpieczeństwa i warunków pracy;
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie inwestycji, które:
 - (i) poprawiają infrastrukturę portów rybackich, miejsc sprzedaży aukcyjnej, miejsc wyładunku i przystani, w tym inwestycji w odpowiednie miejsca odbioru zagubionych narzędzi połowowych i odpadów morskich zebranych z morza;
 - (ii) ułatwiają przestrzeganie obowiązku wyładunku wszystkich połowów zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i art. 8 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1379/2013 lub zwiększają wartość niedostatecznie wykorzystywanych elementów połowu;
 - (iii) poprawiają bezpieczeństwo rybaków poprzez budowę lub modernizację przystani.
2. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 30

Pomoc na rzecz rybołówstwa śródlądowego oraz śródlądowej fauny i flory wodnej

1. Pomoc na rzecz rybołówstwa śródlądowego oraz śródlądowej fauny i flory wodnej, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna

z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że ma na celu zmniejszenie oddziaływania rybołówstwa śródlądowego na środowisko, zwiększenie efektywności energetycznej, podniesienie wartości lub jakości wyładowywanych ryb lub poprawę zdrowia, bezpieczeństwa, warunków pracy, kapitału ludzkiego i szkoleń.

2. Pomoc przyznawana na mocy niniejszego artykułu przeznaczona jest na wsparcie następujących elementów:
 - a) inwestycji w promowanie kapitału ludzkiego, tworzenie miejsc pracy i dialog społeczny, o których mowa w art. 18, na warunkach określonych w tym artykule;
 - b) inwestycji na pokładzie lub w indywidualny sprzęt, o których mowa w art. 21, na warunkach określonych w tym artykule;
 - c) inwestycji w sprzęt, o których mowa w art. 24, na warunkach określonych w tym artykule;
 - d) inwestycji w poprawę efektywności energetycznej i łagodzenie skutków zmiany klimatu, o których mowa w art. 27, na warunkach określonych w tym artykule;
 - e) inwestycji w poprawę wartości dodanej lub jakości złowionych ryb, o których mowa w art. 28, na warunkach określonych w tym artykule;
 - f) inwestycji w portach rybackich, przystaniach i miejscach wyładunku, o których mowa w art. 29, na warunkach określonych w tym artykule;
 - g) inwestycji w sieci narażone na zwiększone zużycie z powodu szkód wyrządzonych przez zwierzęta inne niż ryby, w tym inwazyjne gatunki obce, oraz w powiązany sprzęt.
3. W ramach pomocy można udzielać wsparcia na rzecz innowacji zgodnie z art. 15, na rzecz usług doradczych zgodnie z art. 16 oraz na rzecz partnerstw między naukowcami a rybakami zgodnie z art. 17.
4. W celu zachęcania do prowadzenia zróżnicowanej działalności przez rybaków śródlądowych, pomoc można przeznaczyć na wspieranie dywersyfikacji działalności w zakresie rybołówstwa śródlądowego na rzecz działalności uzupełniającej, na warunkach określonych w art. 19.
5. Do celów ust. 2:
 - a) odniesienia do statków rybackich zawarte w art. 21, 24, 27 i 28 uznaje się za odniesienia do statków rybackich działających wyłącznie na wodach śródlądowych;
 - b) odniesienia do środowiska morskiego zawarte w art. 24 uznaje się za odniesienia do środowiska, w którym działają statki rybackie wykorzystywane do rybołówstwa śródlądowego.
6. W celu ochrony i rozwoju fauny i flory wodnej pomoc można przeznaczyć na wsparcie:
 - a) zarządzania obszarami sieci Natura 2000, ich odbudowy i monitorowania, gdy jej obszary są związane z działalnością połowową, oraz rekultywacji wód śródlądowych zgodnie z dyrektywą 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego

- i Rady²⁰, w tym na tarliskach i szlakach migracyjnych gatunków migrujących, bez uszczerbku dla art. 26 ust. 2 lit. d) niniejszego rozporządzenia i w stosownych przypadkach z udziałem rybaków śródlądowych;
- b) budowy, modernizacji lub montażu stałych lub ruchomych urządzeń przeznaczonych do ochrony i poprawy stanu wodnej fauny i flory, w tym ich naukowe przygotowanie, monitorowanie i ocena.
7. Państwa członkowskie zapewniają, aby statki otrzymujące wsparcie na mocy niniejszego artykułu nadal działały wyłącznie na wodach śródlądowych.
8. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją, z wyjątkiem środka określonego w ust. 2 lit. g), w stosunku do którego stosuje się intensywność pomocy wynoszącą 40 %. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

SEKCJA 2

WSPIERANIE DZIAŁAŃ NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEJ AKWAKULTURY

Artykuł 31

Warunki ogólne

1. Każda pomoc na mocy niniejszej sekcji musi spełnić następujące warunki ogólne:
- a) ogranicza się do przedsiębiorstw z sektora akwakultury, o ile niniejsze rozporządzenie nie stanowi inaczej;
 - b) w przypadku gdy operacje obejmują inwestycje w sprzęt lub infrastrukturę zapewniające zgodność z przyszłymi wymogami dotyczącymi środowiska, zdrowia ludzi lub zwierząt, higieny lub dobrostanu zwierząt na mocy prawa unijnego, wsparcia można udzielać do dnia, w którym takie wymogi staną się obowiązkowe dla przedsiębiorstw;
 - c) nie przyznaje się pomocy na hodowlę organizmów zmodyfikowanych genetycznie;
 - d) nie przyznaje się pomocy na rzecz działań w zakresie akwakultury na chronionych obszarach morskich, jeżeli właściwy organ państwa członkowskiego stwierdził, na podstawie oceny oddziaływania na środowisko, że takie działania spowodowałyby znaczący negatywny wpływ na środowisko, którego nie można odpowiednio złagodzić.
2. Wsparcia na mocy niniejszej sekcji udziela się wyłącznie w przypadku, gdy beneficjent przedstawi dokumentację wykazującą istnienie dobrych i trwałych perspektyw rynkowych dla danego projektu.

²⁰ Dyrektywa 60/2000/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U. L 327 z 22.12.2000, s. 1).

3. Pomoc na inwestycje na mocy niniejszej sekcji musi być zgodna z przepisami Unii oraz z przepisami krajowymi danego państwa członkowskiego dotyczącymi ochrony środowiska. W odniesieniu do inwestycji wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na mocy dyrektywy 2011/92/UE²¹ pomoc jest uzależniona od przeprowadzenia takiej oceny, a zezwolenie na realizację odnośnego projektu inwestycyjnego zostało wydane przed datą przyznania pomocy indywidualnej.

Artykuł 32

Pomoc na innowacje w sektorze akwakultury

1. Pomoc na innowacje w sektorze akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
- a) pomoc stymuluje innowacje w akwakulturze;
 - b) pomoc służy osiągnięciu celów takich jak:
 - (i) rozwój wiedzy technicznej, naukowej lub organizacyjnej w zakładach akwakultury, która w szczególności zmniejsza oddziaływanie na środowisko, zmniejsza zależność od mączki rybnej i oleju rybnego, sprzyja zrównoważonemu wykorzystaniu zasobów w akwakulturze, poprawia dobrostan zwierząt lub ułatwia stosowanie nowych zrównoważonych metod produkcji;
 - (ii) opracowywanie lub wprowadzanie do obrotu nowych gatunków akwakultury o potencjale rynkowym, nowych lub znacznie ulepszonych produktów, nowych lub ulepszonych procesów bądź nowych lub ulepszonych systemów zarządzania i organizacji;
 - (iii) badanie technicznej lub ekonomicznej wykonalności innowacyjnych produktów lub procesów.
2. Operacje na podstawie niniejszego artykułu są przeprowadzane przez publiczne lub prywatne podmioty naukowe lub techniczne, uznane przez państwo członkowskie, które zatwierdzają wyniki takich operacji, lub we współpracy z takimi podmiotami.
3. Wyniki operacji otrzymujących wsparcie są odpowiednio upubliczniane przez państwo członkowskie.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Tekst mający znaczenie dla EOG) (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

Pomoc na inwestycje zwiększające wydajność lub mające pozytywny wpływ na środowisko w akwakulturze

1. Pomoc na inwestycje zwiększające wydajność lub mające pozytywny wpływ na środowisko w akwakulturze, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że pomoc przeznaczona jest na:
 - a) inwestycje produkcyjne w akwakulturę;
 - b) różnicowanie produkcji akwakultury i hodowanych gatunków;
 - c) modernizację jednostek akwakultury, w tym poprawę warunków pracy i bezpieczeństwa pracowników sektora akwakultury;
 - d) ulepszenia i modernizację związaną ze zdrowiem i dobrostanem zwierząt, w tym zakup sprzętu mającego na celu ochronę gospodarstw przed dzikimi drapieżnikami;
 - e) inwestycje zmniejszające negatywny wpływ lub wzmacniające pozytywny wpływ na środowisko oraz zwiększające efektywną gospodarkę zasobami;
 - f) inwestycje mające na celu poprawę jakości lub zwiększenie wartości produktów akwakultury;
 - g) odbudowę istniejących stawów lub lagun akwakultury poprzez usuwanie mułu lub inwestycje mające na celu zapobieganie osadzaniu się mułu;
 - h) różnicowanie dochodów przedsiębiorstw z sektora akwakultury przez rozwój działalności uzupełniającej;
 - i) inwestycje skutkujące znacznym zmniejszeniem wpływu przedsiębiorstw z sektora akwakultury na zużycie i jakość wody, w szczególności poprzez zmniejszenie ilości wody lub stosowanych chemikaliów, antybiotyków i innych leków lub poprzez poprawę jakości wody wyjściowej, w tym poprzez stosowanie systemów akwakultury multitroficznej;
 - j) propagowanie zamkniętych systemów akwakultury, w których produkty akwakultury są hodowane w zamkniętych systemach recyrkulacji, co ogranicza do minimum zużycie wody;
 - k) inwestycje zwiększające efektywność energetyczną i promujące przechodzenie przedsiębiorstw z sektora akwakultury na odnawialne źródła energii.
2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 lit. h), przyznaje się przedsiębiorstwom z sektora akwakultury wyłącznie w przypadku, gdy działalność uzupełniająca związana jest z podstawową działalnością przedsiębiorstwa w sektorze akwakultury, w tym turystyką wędkarską, usługami w zakresie ochrony środowiska związanymi z akwakulturą lub działalnością edukacyjną dotyczącą akwakultury.
3. Pomoc, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, może zostać przyznana na inwestycje, które zwiększają produkcję lub modernizację istniejących przedsiębiorstw sektora akwakultury, lub na budowę nowych zdolności produkcyjnych, pod warunkiem że rozwój ten jest zgodny z planem na rzecz rozwoju w zakresie akwakultury, o którym mowa w art. 34 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

4. Inwestycje, o których mowa w ust. 1 lit. e), obejmują inwestycje związane ze stosowaniem bardziej zrównoważonej paszy, ograniczeniem uwalniania składników odżywczych i ścieków oraz zarządzaniem nimi, ograniczeniem gatunków wydostających się z hodowli, stosowaniem chemikaliów i leków o mniejszym oddziaływaniu na środowisko, przyjęciem podejścia opartego na obiegu zamkniętym w gospodarowaniu odpadami, trwałym składowaniem narzędzi akwakultury lub stosowaniem biodegradowalnych narzędzi akwakultury w celu uniknięcia odpadów morskich, zarządzaniem drapieżnikami oraz inwestycje, które wnoszą wymierny wkład w przywracanie różnorodności biologicznej lub ciągłości ekologicznej.
5. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy. W przypadku operacji mających pozytywny wpływ na środowisko maksymalny wskaźnik intensywności pomocy wynosi 80 %, chyba że w odniesieniu do załącznika IV zastosowanie miałby wyższy wskaźnik intensywności pomocy.

Artykuł 34

Pomoc na rzecz usług z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla zakładów akwakultury

1. Pomoc na rzecz usług z zakresu zarządzania, zastępstw i doradztwa dla zakładów akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc poprawia ogólne wyniki i konkurencyjność zakładów akwakultury;
 - b) pomoc zmniejsza negatywny wpływ zakładów akwakultury na środowisko;
 - c) pomoc wspiera zakup usług doradczych dla zakładów o charakterze technicznym, naukowym, prawnym, środowiskowym lub gospodarczym. Pomoc przyznaje się wyłącznie MŚP z sektora akwakultury lub organizacjom z sektora akwakultury, w tym organizacjom producentów sektora akwakultury i stowarzyszeniom organizacji producentów sektora akwakultury.
2. Usługi doradcze, o których mowa w ust. 1 lit. c), obejmują:
 - a) potrzeby w zakresie zarządzania umożliwiające zakładom akwakultury przestrzeganie unijnych i krajowych przepisów w zakresie ochrony środowiska, a także wymogów w zakresie planowania przestrzennego obszarów morskich;
 - b) ocenę oddziaływania na środowisko, o której mowa w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE²² oraz w dyrektywie 92/43/EWG;

²² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz.U. L 26 z 28.1.2012, s. 1).

- c) potrzeby w zakresie zarządzania umożliwiające zakładom akwakultury przestrzeganie unijnych i krajowych przepisów w zakresie zdrowia i dobrostanu zwierząt wodnych lub zdrowia publicznego;
 - d) normy oparte na przepisach unijnych i krajowych;
 - e) strategię marketingowe i biznesowe;
 - f) studia wykonalności i usługi doradcze, w ramach których ocenia się rentowność środków potencjalnie kwalifikujących się do wsparcia na mocy tytułu II rozdział III rozporządzenia (UE) 2021/1139.
3. Usługi te są świadczone przez podmioty naukowe lub techniczne, jak również przez podmioty świadczące doradztwo prawne lub gospodarcze, posiadające wymagane kompetencje uznane przez państwo członkowskie.
4. Beneficjenci nie otrzymują pomocy częściej niż raz w roku na każdą kategorię usług doradczych wymienionych w ust. 2.
5. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 35

Pomoc na promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów w sektorze akwakultury

1. Pomoc na promowanie kapitału ludzkiego i tworzenie sieci kontaktów w sektorze akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że przeznaczona jest na:
- a) szkolenia zawodowe, uczenie się przez całe życie, upowszechnianie wiedzy naukowej i technicznej oraz innowacyjnych praktyk, nabywanie nowych umiejętności zawodowych w dziedzinie akwakultury oraz w odniesieniu do zmniejszania oddziaływania działań w zakresie akwakultury na środowisko;
 - b) poprawę warunków pracy i propagowanie bezpieczeństwa pracy;
 - c) tworzenie sieci kontaktów oraz wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk między przedsiębiorstwami sektora akwakultury lub organizacjami zawodowymi i innymi zainteresowanymi stronami, w tym podmiotami naukowymi i technicznymi lub promującymi równość szans dla mężczyzn i kobiet.
2. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Pomoc na zwiększanie potencjału terenów hodowli w ramach akwakultury

1. Pomoc na zwiększanie potencjału terenów hodowli w ramach akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc pozytywnie przyczynia się do rozwoju terenów hodowli i infrastruktury akwakultury oraz zmniejsza negatywny wpływ działalności na środowisko;
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie następujących działań:
 - (i) identyfikacja i sporządzanie map obszarów najbardziej odpowiednich do rozwoju akwakultury, z uwzględnieniem, w stosownych przypadkach, procesów planowania przestrzennego, oraz identyfikacja i sporządzanie map obszarów, na których akwakultura powinna być wykluczona w celu utrzymania roli takich obszarów w funkcjonowaniu ekosystemu;
 - (ii) poprawa i rozwój urządzeń pomocniczych i infrastruktury niezbędnych do zwiększenia potencjału terenów hodowli w ramach akwakultury i zmniejszenia negatywnego oddziaływania akwakultury na środowisko, w tym inwestycje w scalanie gruntów, dostawy energii lub gospodarkę wodną;
 - (iii) działania podejmowane i realizowane przez właściwe organy na podstawie art. 9 ust. 1 dyrektywy 2009/147/WE lub art. 16 ust. 1 dyrektywy 92/43/EWG w celu zapobiegania poważnym szkodom dla akwakultury;
 - (iv) działania podejmowane i realizowane przez właściwe organy w następstwie wykrycia zwiększonej śmiertelności lub chorób, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429²³ oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2020/689²⁴. Działania te mogą obejmować przyjęcie planów działania dotyczących skorupiaków, mających na celu ochronę, odtworzenie i zarządzanie, w tym wsparcie dla producentów skorupiaków w celu utrzymania naturalnych ławic skorupiaków i zlewni.
2. Beneficjentami na mocy niniejszego artykułu są wyłącznie przedsiębiorstwa, którym państwo członkowskie powierzyło zadania określone w ust. 1 lit. b).
3. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

²⁴ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2020/689 z dnia 17 grudnia 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 w odniesieniu do zasad dotyczących nadzoru, programów likwidacji choroby oraz statusu obszaru wolnego od choroby w przypadku niektórych chorób umieszczonych w wykazie i niektórych nowo występujących chorób (Dz.U. L 174 z 3.6.2020, s. 211).

w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 37

Pomoc na zachęcanie nowych przedsiębiorców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury

1. Pomoc na zachęcanie nowych przedsiębiorców do rozpoczęcia działalności w sektorze zrównoważonej akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) wspiera przedsiębiorczość w sektorze akwakultury;
 - b) wspiera zakładanie przedsiębiorstw w sektorze zrównoważonej akwakultury przez nowych przedsiębiorców.
2. Wsparcie przyznaje się przedsiębiorcom rozpoczynającym działalność w sektorze akwakultury, pod warunkiem, że:
 - a) posiadają oni odpowiednie umiejętności i kompetencje zawodowe;
 - b) zakładają po raz pierwszy mikroprzedsiębiorstwo lub małe przedsiębiorstwo w sektorze akwakultury, jako osoby zarządzające tym przedsiębiorstwem;
 - c) przedstawiają biznesplan dotyczący rozwoju ich działalności w sektorze akwakultury.
3. W celu nabycia odpowiednich umiejętności zawodowych przedsiębiorcy rozpoczynający działalność w sektorze akwakultury mogą korzystać z pomocy, o której mowa w art. 35 ust. 1.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 38

Pomoc na wspieranie przechodzenia na systemy ekozarządzania i audytu oraz na akwakulturę ekologiczną

1. Pomoc na wspieranie przechodzenia na systemy ekozarządzania i audytu oraz na akwakulturę ekologiczną, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc wspiera rozwój akwakultury ekologicznej lub energooszczędnej;
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie następujących działań:
 - (i) zmiana konwencjonalnych metod produkcji w sektorze akwakultury na produkcję ekologiczną w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE)

nr 834/2007²⁵ oraz zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2021/1165²⁶;

- (ii) udział w unijnych systemach ekzarządzania i audytu (EMAS) zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009²⁷.

2. Pomoc przyznaje się wyłącznie w odniesieniu do konwersji beneficjentów, którzy zobowiązują się do udziału w EMAS przez okres co najmniej trzech lat lub do spełniania wymogów produkcji ekologicznej przez okres co najmniej pięciu lat.
3. Pomoc przyjmuje formę rekompensaty na czas maksymalnie trzech lat w okresie przedstawiania przedsiębiorstwa na produkcję ekologiczną lub w okresie przygotowania do udziału w EMAS. Państwa członkowskie obliczają wysokość tej rekompensaty na podstawie:
 - a) utraconych dochodów lub dodatkowych kosztów poniesionych w okresie przejścia z produkcji konwencjonalnej na ekologiczną w przypadku operacji kwalifikujących się na mocy ust. 1 lit. b) pkt (i); lub
 - b) dodatkowych kosztów wynikających ze złożenia wniosku i przygotowania do udziału w EMAS w przypadku operacji kwalifikujących się na mocy ust. 1 lit. b) pkt (ii).
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 39

Pomoc na usługi w zakresie ochrony środowiska

1. Pomoc dla przedsiębiorstw działających w sektorze akwakultury, które świadczyły usługi w zakresie ochrony środowiska, spełniające warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc ułatwia rozwój sektora akwakultury obejmującego świadczenie usług w zakresie ochrony środowiska; oraz
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie następujących działań:

²⁵ Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz.U. L 189 z 20.7.2007, s. 1).

²⁶ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/1165 z dnia 15 lipca 2021 r. zezwalające na stosowanie niektórych produktów i substancji w produkcji ekologicznej oraz ustanawiające ich wykazy (Dz.U. L 253 z 16.7.2021, s. 13).

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1221/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu we Wspólnocie (EMAS), uchylające rozporządzenie (WE) nr 761/2001 oraz decyzje Komisji 2001/681/WE i 2006/193/WE (Dz.U. L 342 z 22.12.2009, s. 1).

- (i) metody akwakultury zgodne ze szczególnymi potrzebami środowiskowymi i podlegające szczególnym wymogom w zakresie zarządzania wynikającym z wyznaczenia obszarów NATURA 2000 zgodnie z dyrektywami 92/43/EWG i 2009/147/WE;
 - (ii) udział, pod względem kosztów bezpośrednio z nim związanych, w ochronie ex-situ i rozmnażaniu zwierząt wodnych w ramach programów ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej opracowanych przez organy publiczne lub pod ich nadzorem;
 - (iii) działania w zakresie akwakultury, które obejmują ochronę i poprawę stanu środowiska i różnorodności biologicznej oraz gospodarowanie krajobrazem i tradycyjnymi cechami stref akwakultury.
- 2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 lit. b) pkt (i) niniejszego artykułu, ma formę rocznej rekompensaty za dodatkowo poniesione koszty lub utracone dochody w wyniku wymogów w zakresie zarządzania obowiązujących na danych obszarach, związanych z wdrożeniem dyrektyw 92/43/EWG lub 2009/147/WE.
 - 3. Pomoc, o której mowa w ust. 1 lit. b) pkt (iii), przyznaje się wyłącznie beneficjentom, którzy zobowiązują się na okres co najmniej pięciu lat do przestrzegania wymogów w zakresie środowiska wodnego, które wykraczają poza zwykłe stosowanie prawa unijnego i krajowego. Korzyści dla środowiska wynikające z danej operacji wykazuje się w drodze uprzedniej oceny przeprowadzonej przez właściwe organy wyznaczone przez państwo członkowskie, chyba że uznano już korzyści dla środowiska wynikające z tej operacji.
 - 4. Pomoc, o której mowa w ust. 1 lit. b) ppkt (iii), ma formę rocznej rekompensaty za dodatkowo poniesione koszty lub utracone dochody.
 - 5. Wyniki operacji otrzymujących pomoc na mocy niniejszego artykułu są odpowiednio upubliczniane przez państwo członkowskie.
 - 6. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.

Artykuł 40

Pomoc przeznaczona na środki dotyczące zdrowia publicznego

- 1. Pomoc przeznaczona na środki dotyczące zdrowia publicznego, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że przeznaczona jest na program rekompensat, który rekompensuje hodowcom mięczaków czasowe zawieszenie zbiorów mięczaków hodowlanych, w przypadku gdy takie zawieszenie ma miejsce wyłącznie ze względu na zdrowie publiczne.
- 2. Pomocy, o której mowa w ust. 1, można udzielać wyłącznie w przypadku, gdy zamknięcie sklasyfikowanego obszaru produkcji lub obszaru przejściowego, zgodnie z art. 62 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/627²⁸, jest

²⁸ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2019/627 ustanawiające jednolite praktyczne rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych

spowodowane rozmnożeniem się planktonu wytwarzającego toksyny lub obecnością planktonu zawierającego biotoksyny w ilościach przekraczających limity ustanowione w załączniku III sekcja VII rozdział V rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady²⁹ oraz pod warunkiem, że:

- a) zanieczyszczenie trwa dłużej niż cztery kolejne miesiące; lub
- b) strata poniesiona w wyniku zawieszenia zbiorów wynosi ponad 25 % rocznego obrotu danego przedsiębiorstwa, wyliczonego na podstawie jego średnich obrotów za trzy lata kalendarzowe poprzedzające rok, w którym zawieszono zbiory.

Do celów akapitu pierwszego lit. b) państwa członkowskie mogą ustanowić specjalne zasady obliczania w odniesieniu do przedsiębiorstw prowadzących działalność krócej niż trzy lata.

- 3. Okres, na który może zostać przyznana rekompensata, wynosi maksymalnie 12 miesięcy między dniem 1 stycznia 2022 r. a dniem 31 grudnia 2029 r. W należycie uzasadnionych przypadkach okres ten może zostać jednokrotnie przedłużony o maksymalnie dodatkowe 12 miesięcy, przy czym łączny maksymalny okres wynosi 24 miesiące.
- 4. Pomoc i wszelkie inne płatności przyznane w celu wyrównania szkód, w tym płatności w ramach polis ubezpieczeniowych, ogranicza się do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

Artykuł 41

Pomoc przeznaczona na środki z zakresu zdrowia i dobrostanu zwierząt

- 1. Pomoc przeznaczona na środki z zakresu zdrowia i dobrostanu zwierząt w przedsiębiorstwach sektora akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc ma na celu poprawę zdrowia i dobrostanu zwierząt w przedsiębiorstwach zajmujących się akwakulturą, między innymi w zakresie profilaktyki i bioasekuracji;
 - b) pomoc przeznaczona jest na wsparcie następujących działań:
 - (i) opracowanie ogólnych i specyficznych dla danego gatunku najlepszych praktyk lub kodeksów postępowania w zakresie bioasekuracji lub potrzeb związanych ze zdrowiem i dobrostanem zwierząt w akwakulturze;
 - (ii) inicjatywy mające na celu zmniejszenie zależności akwakultury od weterynaryjnych produktów leczniczych;

do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 2074/2005 w odniesieniu do kontroli urzędowych (Dz.U. L 131 z 17.5.2019, s. 51).

²⁹ Rozporządzenie (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz.U. L 139 z 30.4.2004, s. 55).

- (iii) badania weterynaryjne lub farmaceutyczne oraz rozpowszechnianie i wymiana informacji i najlepszych praktyk dotyczących chorób weterynaryjnych w akwakulturze, w celu propagowania odpowiedniego stosowania weterynaryjnych produktów leczniczych;
 - (iv) tworzenie i funkcjonowanie grup ochrony zdrowia w sektorze akwakultury, uznanych przez państwa członkowskie;
 - (v) rekompensaty dla hodowców mięczaków za czasowe zawieszenie działalności z powodu wyjątkowej masowej śmiertelności, jeśli roczny wskaźnik śmiertelności przekracza 20 % lub jeśli strata poniesiona w wyniku zawieszenia działalności wynosi ponad 30 % rocznego obrotu danego przedsiębiorstwa, wyliczonego na podstawie jego średnich obrotów za trzy lata kalendarzowe poprzedzające rok, w którym zawieszono działalność.
2. Pomoc, o której mowa w ust. 1 lit. b) ppkt (iii), nie obejmuje zakupu weterynaryjnych produktów leczniczych.
3. Wyniki badań finansowanych na mocy ust. 1 lit. b) pkt (iii) są odpowiednio zgłaszane i upubliczniane przez państwo członkowskie.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.

Artykuł 42

Pomoc na rzecz zapobiegania chorobom, ich kontroli i zwalczania

1. Pomoc na rzecz zapobiegania chorobom, ich kontroli i zwalczania w przedsiębiorstwach sektora akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że pomoc ta przeznaczona jest na pokrycie kosztów zapobiegania, kontroli i zwalczania związanych z:
- a) chorobami w akwakulturze wymienionymi w art. 5 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/429³⁰ lub ujętymi w wykazie chorób zwierząt Kodeksu zdrowia zwierząt wodnych Światowej Organizacji Zdrowia Zwierząt, w tym kosztów operacyjnych niezbędnych do wypełnienia zobowiązań zawartych w planie likwidacji choroby;
 - b) nowo występującymi chorobami, które spełniają kryteria określone w art. 6 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/429;
 - c) chorobami odzwierzęcymi zwierząt wodnych wymienionymi w załączniku III pkt 2 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/690³¹.

³⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/429 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie przenośnych chorób zwierząt oraz zmieniające i uchylające niektóre akty w dziedzinie zdrowia zwierząt („Prawo o zdrowiu zwierząt”) (Dz.U. L 84 z 31.3.2016, s. 1).

³¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/690 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program na rzecz rynku wewnętrznego, konkurencyjności przedsiębiorstw, w tym małych i średnich przedsiębiorstw, dziedziny roślin, zwierząt, żywności i paszy, oraz statystyk

2. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.

Artykuł 43

Pomoc na inwestycje mające na celu zapobieganie szkodom spowodowanym chorobami zwierząt w akwakulturze i ich ograniczanie

1. Pomoc na inwestycje mające na celu zapobieganie szkodom spowodowanym chorobami zwierząt w akwakulturze i ich ograniczanie, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) inwestycja służy przede wszystkim celowi zapobiegania szkodom spowodowanym przez choroby zwierząt lub ich ograniczania na podstawie art. 42 ust. 1 lit. a);
 - b) państwo członkowskie oceniło potencjał inwestycji w zakresie ograniczania i uznało ją za skuteczny środek na rzecz ograniczania szkód.
2. Pomoc obejmuje koszty kwalifikowalne, które są bezpośrednie i specyficzne w stosunku do działań zapobiegawczych. Koszty te mogą obejmować koszty:
 - a) budowy, nabycia, w tym leasingu, lub modernizacji nieruchomości;
 - b) zakupu lub leasingu maszyn i urządzeń do wartości rynkowej danego składnika aktywów.
3. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 65 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 44

Pomoc przeznaczona na ubezpieczenie zasobów hodowlanych akwakultury

1. Pomoc przeznaczona na ubezpieczenie zasobów hodowlanych akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc sprzyja zabezpieczeniu dochodów producentów sektora akwakultury;
 - b) pomoc zapewnia wkład w ubezpieczenie zasobów hodowlanych akwakultury pokrywające straty gospodarcze, spowodowane co najmniej jednym z poniższych czynników:
 - (i) klęski żywiołowe;

europejskich (Program na rzecz jednolitego rynku) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 99/2013, (UE) nr 1287/2013, (UE) nr 254/2014 i (UE) nr 652/2014 (Dz.U. L 153 z 3.5.2021, s. 1).

- (ii) niekorzystne zjawiska klimatyczne;
 - (iii) nagłe zmiany jakości i ilości wody, za które podmiot gospodarczy nie ponosi odpowiedzialności;
 - (iv) choroby w akwakulturze, awaria lub zniszczenie urządzeń produkcyjnych, za które podmiot gospodarczy nie ponosi odpowiedzialności;
 - (v) kryzysy w dziedzinie zdrowia publicznego;
 - (vi) straty w produkcji spowodowane atakiem chronionych lub morskich zwierząt drapieżnych.
 - (vii) ubezpieczenie nie wymaga ani nie określa rodzaju ani ilości przyszłej produkcji, a pomoc nie jest ograniczona do ubezpieczenia zapewnianego przez określony zakład ubezpieczeń lub grupę zakładów.
2. Wystąpienie w akwakulturze okoliczności, o których mowa w ust. 1 lit. b) ppkt (i), (ii) i (v), musi być formalnie uznane przez zainteresowane państwo członkowskie..
 3. W stosownych przypadkach państwa członkowskie mogą z wyprzedzeniem ustanowić kryteria, na podstawie których będzie można stwierdzić, że miało miejsce formalne uznanie, o którym mowa w ust. 2.
 4. Wsparcia udziela się wyłącznie w odniesieniu do umów ubezpieczenia zasobów akwakultury, które obejmują straty gospodarcze, o których mowa w ust. 1, przekraczające 20 % średniego rocznego obrotu przedsiębiorcy z sektora akwakultury, obliczonego na podstawie średniego obrotu hodowcy z sektora akwakultury z trzech lat kalendarzowych poprzedzających rok, w którym wystąpiły straty gospodarcze.
 5. Wkłady, o których mowa w ust. 1 lit. b), dotyczą pokrycia kosztów do 70 % składki na potrzeby umowy pokrywającej do 100 % potencjalnej straty gospodarczej.

SEKCJA 3

ŚRODKI DOTYCZĄCE WPROWADZANIA DO OBROTU I PRZETWARZANIA

Artykuł 45

Pomoc przeznaczona na środki dotyczące wprowadzania do obrotu

1. Pomoc przeznaczona na środki dotyczące wprowadzania do obrotu, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) pomoc sprzyja środkom dotyczącym wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury;
 - b) pomoc służy następującym celom:
 - (i) tworzenie organizacji producentów, stowarzyszeń organizacji producentów lub organizacji międzybranżowych, które mają być uznane zgodnie z rozdziałem II sekcja II rozporządzenia (UE) nr 1379/2013;
 - (ii) znalezienie nowych rynków i poprawa warunków wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury, w tym:
 - gatunków, które można wprowadzić do obrotu;

- przypadkowych połowów wylądowywanych ze stad handlowych zgodnie ze środkami technicznymi, art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i art. 8 ust. 2 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 1379/2013;
 - produktów rybołówstwa i akwakultury uzyskanych przy użyciu metod o niskim wpływie na środowisko lub produktów akwakultury ekologicznej w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
- (iii) promowanie jakości i wartości dodanej poprzez ułatwianie:
- złożenia wniosku o rejestrację danego produktu oraz dostosowania zainteresowanych podmiotów do odpowiednich wymogów w zakresie zgodności i certyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012³²;
 - certyfikacji i promocji zrównoważonych produktów rybołówstwa i akwakultury, w tym produktów łodziowego rybołówstwa przybrzeżnego, oraz przyjaznych dla środowiska metod przetwarzania;
 - bezpośredniego wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa przez rybaków zajmujących się łodziowym rybołówstwem przybrzeżnym lub połowami ręcznymi;
 - prezentacji i pakowania produktów;
- (iv) przyczynianie się do przejrzystości produkcji i rynków oraz prowadzenie sondaży rynkowych i badań dotyczących zależności Unii od przywozu;
- (v) przyczynianie się do identyfikowalności produktów rybołówstwa lub akwakultury oraz, w stosownych przypadkach, opracowanie ogólnounijnego oznakowania ekologicznego dla produktów rybołówstwa i akwakultury, o którym mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1379/2013;
- (vi) sporządzanie standardowych umów dla MŚP, które są zgodne z prawem Unii;
- (vii) prowadzenie regionalnych, krajowych lub transnarodowych kampanii komunikacyjnych i promocyjnych w celu zwiększenia świadomości społecznej na temat zrównoważonych produktów rybołówstwa i akwakultury.
2. Operacje, o których mowa w ust. 1 lit. b), mogą obejmować produkcję, przetwarzanie i wprowadzanie do obrotu na wszystkich etapach łańcucha dostaw. W ramach operacji, o których mowa w ust. 1 lit. b) ppkt (vii), nie wymienia się nazwy określonego przedsiębiorstwa, określonej marki ani określonego miejsca pochodzenia.
3. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną

³² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 343 z 14.12.2012, s. 1).

operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 46

Pomoc na przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury

1. Pomoc na przetwarzanie produktów rybołówstwa i akwakultury, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że pomoc przeznaczona jest na inwestycje w zakresie przetwórstwa produktów rybołówstwa i akwakultury i ma na celu wspieranie środków, które:
 - a) przyczyniają się do oszczędności energii lub zmniejszenia wpływu na środowisko, w tym przetwarzania odpadów;
 - b) poprawiają bezpieczeństwo, higienę, zdrowie i warunki pracy;
 - c) wspierają przetwarzanie połowów ryb komercyjnych, które nie mogą być przeznaczone do spożycia przez ludzi;
 - d) odnoszą się do przetwarzania produktów ubocznych powstających podczas głównej działalności przetwórczej;
 - e) odnoszą się do przetwarzania produktów akwakultury ekologicznej zgodnie z art. 6 i 7 rozporządzenia (WE) nr 834/2007;
 - f) prowadzą do powstania nowych lub ulepszonych produktów, nowych lub ulepszonych procesów bądź nowych lub ulepszonych systemów zarządzania i organizacji.
 - g) spełniają warunki dotyczące kosztów zapobiegania chorobom, ich kontroli i zwalczania, o których to chorobach mowa w art. 42 ust. 1 lit. a);
 - h) spełniają warunki inwestycji mających na celu zapobieganie szkodom i ich ograniczanie zgodnie z warunkiem zawartym w art. 43.
2. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 50 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Kwota pomocy na rzecz zapobiegania chorobom, ich kontroli i zwalczania na podstawie ust. 2 lit. g) nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Kwota pomocy na rzecz inwestycji mających na celu zapobieganie szkodom i ich ograniczanie na podstawie ust. 2 lit. h) nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 65 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

SEKCJA 4

INNE KATEGORIE POMOCY

Artykuł 47

Pomoc na gromadzenie danych, zarządzanie danymi, ich wykorzystywanie i przetwarzanie w sektorze gospodarki rybnej

1. Pomoc na gromadzenie danych biologicznych, środowiskowych, technicznych i społeczno-gospodarczych, zarządzanie tymi danymi, ich wykorzystywanie i przetwarzanie w sektorze gospodarki rybnej, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że sprzyja gromadzeniu danych, zarządzaniu nimi i ich wykorzystaniu, jak przewidziano w art. 25 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 i doprecyzowano w rozporządzeniu (WE) 2017/1004.
2. Do wsparcia kwalifikują się następujące rodzaje operacji:
 - a) gromadzenie danych, zarządzanie nimi i ich wykorzystywanie do celów analizy naukowej i wdrażania WPRyb;
 - b) krajowe, transnarodowe i subnarodowe wieloletnie programy pobierania próbek, pod warunkiem że odnoszą się do zasobów objętych WPRyb;
 - c) monitorowanie na morzu rybołówstwa komercyjnego i rekreacyjnego, w tym monitorowanie przyłówów organizmów morskich, takich jak ssaki i ptaki morskie;
 - d) badania naukowe prowadzone na morzu;
 - e) doskonalenie systemów gromadzenia danych i zarządzania danymi oraz realizacja badań pilotażowych w celu poprawy istniejących systemów gromadzenia danych i zarządzania danymi.
3. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją.

Artykuł 48

Pomoc mająca na celu zapobieganie szkodom spowodowanym klęskami żywiołowymi i ich ograniczanie

1. Pomoc mająca na celu zapobieganie szkodom spowodowanym klęskami żywiołowymi i ich ograniczanie, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) inwestycja służy przede wszystkim celowi zapobiegania szkodom spowodowanym klęskami żywiołowymi i ich ograniczania;
 - b) państwo członkowskie oceniło potencjał inwestycji w zakresie ograniczania i uznało ją za skuteczny środek na rzecz ograniczania szkód.

2. Inwestycja musi być zgodna z przepisami Unii oraz z przepisami krajowymi danego państwa członkowskiego dotyczącymi ochrony środowiska. W odniesieniu do inwestycji wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na mocy dyrektywy 2011/92/UE pomoc jest uzależniona od przeprowadzenia takiej oceny, a zezwolenie na realizację odnośnego projektu inwestycyjnego zostało wydane przed datą przyznania pomocy indywidualnej.
3. Pomoc obejmuje koszty kwalifikowalne, które są bezpośrednie i specyficzne w stosunku do działań zapobiegawczych. Koszty te mogą obejmować koszty:
 - a) budowy, nabycia, w tym leasingu, lub modernizacji nieruchomości oraz
 - b) zakupu lub leasingu maszyn i urządzeń do wartości rynkowej danego składnika aktywów.
4. Kwota pomocy nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 65 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 49

Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi

1. Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych klęskami żywiołowymi, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 2 lit. b) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) właściwy organ państwa członkowskiego formalnie uznał dane zdarzenie za klęskę żywiołową oraz
 - b) istnieje bezpośredni związek przyczynowy między klęską żywiołową a szkodami poniesionymi przez przedsiębiorstwo.
2. Pomoc jest wypłacana bezpośrednio danemu przedsiębiorstwu.
3. Programy pomocy związane z konkretną klęską żywiołową ustanawia się w terminie trzech lat od daty jej wystąpienia. Pomoc wypłacana jest w ciągu czterech lat od tej daty.
4. Koszty kwalifikowalne to koszty szkód poniesionych bezpośrednio w wyniku klęski żywiołowej, oszacowane przez organ publiczny, niezależnego rzeczoznawcę uznanego przez organ przyznający pomoc lub zakład ubezpieczeń. Szkody te mogą obejmować:
 - a) szkody materialne dotyczące aktywów takich, jak: budynki, urządzenia, maszyny, zapasy i środki produkcji;
 - b) utratę dochodów spowodowaną przez pełne lub częściowe zniszczenie produkcji rybołówstwa lub akwakultury lub środków takiej produkcji, w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy od wystąpienia klęski.
5. Obliczenie szkód materialnych opiera się na kosztach naprawy lub wartości ekonomicznej przedmiotowych aktywów przed klęską. Nie mogą one przekroczyć kosztów napraw lub spadku godziwej wartości rynkowej spowodowanych klęską

żywiolową, czyli różnicy między wartością aktywów bezpośrednio przed daną klęską i bezpośrednio po niej.

6. Utratę dochodów oblicza się przez odjęcie:
 - a) iloczynu ilości produktów rybołówstwa i akwakultury wyprodukowanych w roku klęski żywiołowej lub w każdym kolejnym roku, którego dotyczy pełne lub częściowe zniszczenie środków produkcji, oraz średniej ceny sprzedaży uzyskanej w danym roku od
 - b) iloczynu średniej rocznej ilości produktów rybołówstwa i akwakultury wyprodukowanych w okresie trzech lat przed wystąpieniem klęski żywiołowej lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu lat przed wystąpieniem klęski żywiołowej, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej, oraz uzyskanej średniej ceny sprzedaży. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadziło działalność w sektorze krócej niż trzy lata, wówczas średnią roczną ilość wyprodukowanych produktów rybołówstwa i akwakultury oblicza się na podstawie średniej z lat aktywnej działalności przed wystąpieniem klęski żywiołowej.
7. Szkody oblicza się na poziomie poszczególnych przedsiębiorstw.
8. Pomoc i wszelkie inne płatności przyznane w celu wyrównania szkód, w tym płatności w ramach polis ubezpieczeniowych, ogranicza się do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

Artykuł 50

Pomoc na inwestycje mające na celu zapobieganie szkodom spowodowanym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych i ich ograniczanie

1. Pomoc na inwestycje mające na celu zapobieganie szkodom spowodowanym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych i ich ograniczanie, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) inwestycja służy przede wszystkim celowi zapobiegania szkodom spowodowanym niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych i ich ograniczania;
 - b) państwo członkowskie oceniło potencjał inwestycji w zakresie ograniczania i uznało ją za skuteczny środek na rzecz ograniczania szkód.
2. Inwestycja musi być zgodna z przepisami Unii oraz z przepisami krajowymi danego państwa członkowskiego dotyczącymi ochrony środowiska. W odniesieniu do inwestycji wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na mocy dyrektywy 2011/92/UE pomoc jest uzależniona od przeprowadzenia takiej oceny, a zezwolenie na realizację odnośnego projektu inwestycyjnego zostało wydane przed datą przyznania pomocy indywidualnej.
3. Pomoc obejmuje koszty kwalifikowalne, które są bezpośrednie i specyficzne w stosunku do działań zapobiegawczych. Koszty te mogą obejmować koszty:
 - a) budowy, nabycia, w tym leasingu, lub modernizacji nieruchomości oraz

- b) zakupu lub leasingu maszyn i urządzeń do wartości rynkowej danego składnika aktywów.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 65 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 51

Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych

1. Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, jeżeli spełnia warunki określone w ust. 2–9 niniejszego artykułu.
2. Pomoc spełnia następujące warunki:
 - a) właściwy organ państwa członkowskiego formalnie uznał charakter niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową;
 - b) istnieje bezpośredni związek przyczynowy między niekorzystnymi zjawiskami klimatycznymi porównywalnymi do klęsk żywiołowych a szkodami poniesionymi przez przedsiębiorstwo.
3. Pomoc jest wypłacana bezpośrednio danemu przedsiębiorstwu.
4. Programy pomocy ustanawia się w terminie trzech lat od daty wystąpienia niekorzystnych zjawisk klimatycznych porównywalnych do klęsk żywiołowych. Pomoc wypłacana jest w ciągu czterech lat od tej daty.
5. Koszty kwalifikowalne to koszty szkód poniesionych bezpośrednio w wyniku niekorzystnych zjawisk klimatycznych porównywalnych do klęsk żywiołowych, oszacowane przez organ publiczny, niezależnego rzeczoznawcę uznanego przez organ przyznający pomoc lub zakład ubezpieczeń. Szkody te mogą obejmować:
 - a) szkody materialne dotyczące aktywów takich, jak: budynki, urządzenia, maszyny, zapasy i środki produkcji;
 - b) utratę dochodów spowodowaną przez pełne lub częściowe zniszczenie produkcji rybołówstwa lub akwakultury lub środków takiej produkcji w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy od wystąpienia niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową.
6. Obliczenie szkód materialnych opiera się na kosztach naprawy lub wartości ekonomicznej przedmiotowych aktywów przed wystąpieniem niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową. Nie mogą one przekroczyć kosztów napraw lub spadku godziwej wartości rynkowej spowodowanych przez niekorzystne zjawisko klimatyczne porównywalne z klęską żywiołową, tzn. różnicy pomiędzy wartością aktywów bezpośrednio przed

i bezpośrednio po wystąpieniu niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową.

7. Utratę dochodów oblicza się przez odjęcie:

- a) iloczynu ilości produktów rybołówstwa i akwakultury wyprodukowanych w roku wystąpienia niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową lub w każdym kolejnym roku, którego dotyczy pełne lub częściowe zniszczenie środków produkcji, oraz średniej ceny sprzedaży uzyskanej w danym roku od
- b) iloczynu średniej rocznej ilości produktów rybołówstwa i akwakultury wyprodukowanych w okresie trzech lat przed wystąpieniem niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową, lub średniej z trzech lat opartej na okresie pięciu lat przed wystąpieniem niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową, z wyłączeniem wartości najwyższej i najniższej, i uzyskanej średniej ceny sprzedaży. Jeżeli przedsiębiorstwo prowadziło działalność w sektorze krócej niż trzy lata, wówczas średnią roczną ilość wyprodukowanych produktów rybołówstwa i akwakultury oblicza się na podstawie średniej z lat aktywnej działalności przed wystąpieniem niekorzystnego zjawiska klimatycznego porównywalnego z klęską żywiołową.

8. Szkody oblicza się na poziomie poszczególnych przedsiębiorstw.

9. Pomoc i wszelkie inne płatności przyznane w celu wyrównania szkód, w tym płatności w ramach polis ubezpieczeniowych, ogranicza się do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

Artykuł 52

Pomoc mająca na celu zapobieganie szkodom spowodowanym przez zwierzęta chronione i ich ograniczanie

1. Pomoc na inwestycje mające na celu zapobieganie szkodom spowodowanym przez zwierzęta chronione i ich ograniczanie, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z obowiązku zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) inwestycja służy przede wszystkim celowi zapobiegania szkodom spowodowanym przez zwierzęta chronione lub ich ograniczania;
 - b) państwo członkowskie oceniło potencjał inwestycji w zakresie ograniczania i uznało ją za skuteczny środek na rzecz ograniczania szkód;
 - c) inwestycja nie obejmuje ani nie odnosi się do żadnych niekwalifikowalnych operacji ani wydatków na podstawie art. 13 rozporządzenia (UE) 2021/1139;
 - d) w rybołówstwie celem inwestycji jest zapobieganie i ograniczanie ataków drapieżników, w których zwierzęta morskie, np. foki i ptaki polują na ryby złapane w sieci.
2. Inwestycja musi być zgodna z przepisami Unii oraz z przepisami krajowymi danego państwa członkowskiego dotyczącymi ochrony środowiska. W odniesieniu do inwestycji wymagających przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko na mocy dyrektywy 2011/92/UE pomoc jest uzależniona od przeprowadzenia takiej

oceny, a zezwolenie na realizację odnośnego projektu inwestycyjnego zostało wydane przed datą przyznania pomocy indywidualnej.

3. Pomoc obejmuje koszty kwalifikowalne, które są bezpośrednie i specyficzne w stosunku do działań zapobiegawczych. Koszty te mogą obejmować następujące koszty:
 - a) budowy, nabycia, w tym leasingu, lub modernizacji nieruchomości;
 - b) zakupu lub leasingu maszyn i urządzeń do wartości rynkowej danego składnika aktywów.
4. Kwota pomocy na podstawie niniejszego artykułu nie może przekraczać, w ekwiwalencie dotacji brutto, stawki maksymalnej intensywności pomocy wynoszącej 100 % łącznych wydatków kwalifikowalnych związanych z daną operacją. Szczegółowe stawki maksymalnej intensywności pomocy określono w załączniku IV. W przypadku gdy jednej operacji dotyczy kilka z wierszy 1–11 załącznika IV, stosuje się najwyższą stawkę maksymalnej intensywności pomocy.

Artykuł 53

Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione

1. Pomoc mająca na celu naprawienie szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione, spełniająca warunki określone w rozdziale I niniejszego rozporządzenia, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i jest wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, pod warunkiem że:
 - a) istnieje ustalony bezpośredni związek przyczynowy między poniesionymi szkodami a zachowaniem zwierzęcia chronionego;
 - b) koszty kwalifikowalne to koszty szkód poniesionych bezpośrednio w wyniku wydarzenia, które spowodowało szkodę, oszacowane przez organ publiczny, niezależnego rzeczoznawcę uznanego przez organ przyznający pomoc lub zakład ubezpieczeń;
 - c) w rybołówstwie pomoc w odniesieniu do szkód z tytułu zwierząt jest ograniczona do szkód w połowach spowodowanych przez zwierzęta chronione.
2. Szkody wymagające naprawienia mogą obejmować następujące elementy:
 - a) szkody z tytułu zwierząt: koszty kwalifikowalne ustala się w oparciu o wartość rynkową zwierząt poszkodowanych przez zwierzęta chronione;
 - b) szkody materialne dotyczące następujących aktywów: sprzęt, maszyny, budynki; obliczenie szkód materialnych opiera się na kosztach naprawy lub wartości ekonomicznej przedmiotowych aktywów przed wydarzeniem powodującym szkodę; nie mogą one przekroczyć kosztów napraw lub spadku godziwej wartości rynkowej spowodowanych przez zdarzenie, które doprowadziło do powstania szkody, tj. różnicy między wartością aktywów bezpośrednio przed danym zdarzeniem i bezpośrednio po nim.
3. Z wyjątkiem pierwszych ataków zwierząt chronionych, beneficjenci proszeni są o rozsądny wkład w celu zmniejszenia ryzyka zakłócenia konkurencji i zapewnienia bodźca do minimalizowania ryzyka. Wkład ten powinien przyjąć formę działań zapobiegawczych takich jak wzniesienie płotów ochronnych w zakresie

proporcjonalnym do ryzyka wyrządzenia szkód przez zwierzęta chronione na danym obszarze, chyba że wdrożenie takich środków nie jest racjonalnie możliwe.

4. Pomoc wypłacana jest bezpośrednio danemu przedsiębiorstwu lub grupie producentów lub organizacji, której to przedsiębiorstwo jest członkiem. W przypadku gdy pomoc wypłacana jest grupie producentów lub organizacji, kwota pomocy nie może przekraczać kwoty pomocy, do jakiej kwalifikuje się dane przedsiębiorstwo.
5. Program pomocy ustanawia się w terminie trzech lat od daty zdarzenia powodującego szkodę. Pomoc wypłacana jest w ciągu czterech lat od tej daty.
6. Pomoc i wszelkie inne płatności przyznane w celu wyrównania szkód, w tym płatności w ramach polis ubezpieczeniowych, ogranicza się do 100 % kosztów kwalifikowalnych.

Artykuł 54

Pomoc na koszty ponoszone przez MŚP uczestniczące w projektach RLKS

1. Pomoc na koszty ponoszone przez MŚP uczestniczące w projektach RLKS na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1139 jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 Traktatu, jeżeli spełnione są warunki określone w ust. 2 i 3 niniejszego artykułu i w rozdziale I niniejszego rozporządzenia.
2. W przypadku projektów RLKS koszty kwalifikowalne obejmują:
 - a) koszty wsparcia przygotowawczego, budowania potencjału, szkolenia i tworzenia sieci kontaktów w celu przygotowania i wdrożenia strategii RLKS, o której mowa w art. 33 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady³³;
 - b) wdrażanie zatwierdzonych operacji;
 - c) przygotowanie i realizację przedsięwzięć grupy w zakresie współpracy;
 - d) koszty bieżące związane z zarządzaniem procesem wdrażania strategii RLKS;
 - e) animowanie realizacji strategii RLKS w celu ułatwienia wymiany między zainteresowanymi podmiotami, aby zapewniać informacje i propagować strategię i projekty oraz aby wspierać potencjalnych beneficjentów, mając na uwadze opracowywanie operacji i przygotowywanie wniosków.
3. Intensywność pomocy nie może przekraczać maksymalnych stóp dofinansowania przewidzianych dla każdego rodzaju operacji w rozporządzeniu (UE) 2021/1139.

³³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 320).

Artykuł 55

Ograniczone kwoty pomocy dla MŚP będących beneficjentami projektów RLKS

1. Pomoc dla przedsiębiorstw uczestniczących w projektach RLKS lub będących ich beneficjentami, o których mowa w art. 54 ust. 1, jest zgodna z rynkiem wewnętrznym w rozumieniu art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i wyłączona z obowiązku zgłoszenia, o którym mowa w art. 108 ust. 3 TFUE, jeżeli spełnione są warunki określone w niniejszym artykule i w rozdziale I niniejszego rozporządzenia.
2. Całkowita kwota pomocy przyznana na podstawie niniejszego artykułu na projekt nie może przekroczyć 200 000 EUR i 40 000 EUR na beneficjenta w dowolnym okresie trzech lat budżetowych.

ROZDZIAŁ IV

PRZEPISY PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE

Artykuł 56

Uchylenie

Rozporządzenie (WE) nr 1388/2014 traci moc.

Artykuł 57

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie stosuje się do pomocy indywidualnej przyznanej przed jego wejściem w życie, jeżeli spełnia ona wszystkie warunki określone w niniejszym rozporządzeniu z wyjątkiem art. 9.
2. Każda pomoc niewyłączona z wymogu zgłoszenia, określonego w art. 108 ust. 3 TFUE, na podstawie niniejszego rozporządzenia lub innych obowiązujących uprzednio rozporządzeń przyjętych na mocy art. 1 rozporządzenia (UE) 2015/1588, jest oceniana przez Komisję zgodnie z właściwymi ramami prawnymi, wytycznymi, komunikatami i zawiadomieniami.
3. Każda pomoc indywidualna przyznana przed dniem 1 stycznia 2023 r. na podstawie jakiegokolwiek rozporządzenia przyjętego na podstawie art. 1 rozporządzenia (UE) 2015/1588 obowiązującego wcześniej w momencie przyznawania pomocy jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i wyłączona z wymogu zgłoszenia określonego w art. 108 ust. 3 TFUE.
4. Z końcem okresu obowiązywania niniejszego rozporządzenia wszelkie programy pomocy wyłączone na mocy niniejszego rozporządzenia pozostają wyłączone przez sześciomiesięczny okres dostosowawczy.

Artykuł 58

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 31 grudnia 2029 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula von der Leyen*